Ազգ

Azg armenian daily

31 ՄԱՅԻՍ 1994 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 101 (604)

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.

LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX +357-5-370945

OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS

Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից

ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՀՈՒՅՔ

ուղիղ հասցետիրոջը` ծովով եւ ինքնաթիռով

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

«Նոր խորհրդարանը պետք է լինի պրոֆեսիոնալ»

«Հայաստանի նոր խորհրդարանի ընտրությունները պետք է լինեն ժողովրդավարական եւ լավ ավանդույթ ստեղծեն իշխանության կայուն փոփոխման համար», երեկ Գերագույն խորհրդում կայացած մամուլի ասուլիսում հայտարարեց Հայաստանի ԳԽ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը: Նրա կարծիքով, դրանք պետք է ընթանան սահմանադրության քննարկմանը զուգահեռ: «Մենք համոզված ենք, որ նոր խորհրդարանը, որը կկոչվի Ազգային ժողով, պետք է լինի 120 հոգուց, նրա անդամները պետք է լինեն պրոֆեսիոնալներ, ընտրությունները պետք է կատարվեն կիսով չափ մաժորիտար, կիսով չափ համամասնական»:

ԳԽ նախագահը անհամաձայնություն հայտնեց խորհրդարանի վաղաժամկետ ընտրությունների կամ ներկա խորհրդարանի լիազորությունները երկարաձգելու վերաբերյալ: Անդրադառնալով ԳԽ առաջին գումարման 8-րդ նստաշրջանի աշխատանքներին, պրն. Արարքցյանը նշեց, որ առաջիկա մեկուկես ամսվա ընթացքում Գերագույն խորհուրդը պետք է քննարկի երկու կարեւոր հարց` սահմանադրության խնդիրը եւ ԳԽ ընտրությունների մասին օրենքը: Նա հույս հայտնեց, թե խորհրդարանը կանցնի սահմանադրության տարբեր նախագծերի բովանդակային քննարկումներին: Այդ առումով նա նշեց, որ այդ քննարկումները հնարավորություն կստեղծեն տեսակետների մերձեցման համար, եւ եթե դժվարություններ լինեն, ապա գուցե ստեղծվի համաձայնողական հանձնաժողով, որը կզբաղվի սահմանադրության տարբերակներով: Եթե անգամ այդ քննարկումները արդյունք չտան, ապա դրանք գոնե կկրեն օգտակար բանավեճերի բնույթ: Հունիսի 8-ին Սանկտ Պետերբուրգում տեղի է ունենալու ԱՊՀ միջխորհրդարանական վեհաժողովի խորհրդի նիստը, որի օրակարգում մտցված է նաեւ ԱՊՀ Ղարաբաղի հարցով միջխորհրդարանական խմբի հաշվետվությունը: Այդ ժողովին կմասնակցի նաեւ ԼՂՀ ԳԽ նախագահի պաշտոնակատար Կարեն Բաբուրյանը: Կարեւորելով Ղարաբաղի ներկայացուցիչների մասնակցությունը, Բաբկեն Արարքցյանը նշեց, որ Լեռնային Ղարաբաղի հարցն այժմ նոր փուլ է մտնում: Ինչպես հայտնի է, Բիշքեկի արձանագրությունը հայտարարված էր ստորագրության համար բաց, եւ դրան իբր միացել էր Ադրբեջանի ԳԽ նախագահ Ռասուլ Գուլիեւը: Սակայն Արարքցյանը տարակուսանք հայտնեց, թե ինչ կարգով է ստորագրել այն Ադրբեջանի ԳԽ նախագահը: Ընդունված է, որ նման դեպքերում նա պետք է մի նամակ ուղարկեր, եւ հավաստեր, որ ինքը միացել է բիշքեկյան արձանագրությանը: Մինչդեռ այդպիսի փաստաթուղթ չկա: «Ես հույսով եմ, որ հունիսի 8-ին Սանկտ Պետերբուրգում մեզ կներկայացվի համապատասխան փաստաթուղթ»: Սանկտ Պետերբուրգից հետո Հայաստանի ԳԽ նախագահը կմեկնի Մոսկվա, ուր հունիսի 9-ին կհանդիպի Ռուսաստանի Պետական դումայի նախագահ Իվան Ռիբկինի հետ եւ կստորագրի մի համաձայնագիր ՌԴ Պետական դումայի եւ ՀՀ ԳԽ-ի միջեւ համագործակցության մասին: Շարունակելով ԱՊՀ շրջանակներում սկսված միջխորհրդարանական գործունեությունը, հունիսի 20-22-ը ԳԽ պատվիրակությունը Արարքցյանի գլխավորությամբ կմեկնի Բուխարեստ` մասնակցելու Սեւծովյան խորհրդարանական վեհաժողովին, իսկ հուլիսի սկզբին կմեկնի Վիեննա, մասնակցելու ԵԱՀԽ միջխորհրդարանական վեհաժողովի նիստին: Սա եւս մի անգամ ապացուցում է, որ միջազգային միջխորհրդարանական կազմակերպությունները ակտիվացրել են իրենց գործունեությունը եւ այսօր իրենց մասնակցությունն են բերում ամենավճռական հարցերում, ասաց ԳԽ նախագահը:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Ադրբեջանը վաղը կստորագրի՞ խաղաղության պայմանագիրը

Ռազմագերիների փոխանակումը շարունակվում է

[illegible], ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 30 ՄԱՅԻՍ: Թեեւ ընդհանուր առմամբ ղարաբաղյան ճակատներում խաղաղությունը մնում է անփոփոխ, այնուամենայնիվ ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից հայտնում են, թե այսօր վաղ առավոտյան ադրբեջանական ուժերը զենքի տարբեր տեսակներից հրետակոծել են ղարաբաղյան պաշտպանական դիրքերը Մարտակերտի շրջանի Թալիշ, Սեյսուլան, Հասանղայա, ինչպես նաեւ Աղդամի շրջանի Շուռաբադ եւ Նամիրլի գյուղերի մերձակայքում: Զոհեր չկան: Օրվա երկրորդ կեսին գնդակոծվել են նաեւ Ֆիզուլու շրջանի Կարախանբեյլի գյուղի ղարաբաղյան դիրքերը: Բոլոր դեպքերում ղարաբաղյան ուժերը ձեռնպահ են մնացել պատասխան գործողություններից:

Մեկնաբանելով ադրբեջանական ուժերի կողմից հրադադարի խախտման դեպքերը, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի պատասխանատու աշխատակից Սերժ Առուշանյանն այն կարծիքն է հայտնել, թե ադրբեջանական ռազմական հրամանատարությունը ամբողջովին չի վերահսկում իր զինված ուժերը, հատկապես այն կազմավորումները, որոնք ենթարկվում են քաղաքական ընդդիմությանը: Ըստ նրա, դա Բաքվում ներքաղաքական լարվածության հետեւանք է, որտեղ դեռեւս բավականին ուժեղ են ռազմատենչ շրջանները: Դրանց համառությունը կարող է հանգեցնել նրան, որ առաջիկայում լարվածությունը ղարաբաղյան ճակատներում կրկին կավելանա, եթե, իհարկե, Հեյդար Ալիեւը չկարողանա համոզել ռազմատենչ ընդդիմությանը պատերազմի անհեռանկարայնության մեջ:

Մյուս կողմից, հրազեկ աղբյուրների համաձայն, Ադրբեջանը Մոսկվայի ճնշման տակ կարծես թե պատրաստվում է մինչեւ հունիսի 1-ը ստորագրել մոսկովյան խաղաղարար ծրագիրը, որը նախատեսում է կրակի դադարեցում եւ զորքերի հետքաշում:

Մինչդեռ, օգտվելով ժամանակավոր հրադադարից, ղարաբաղյան կողմը սկսել է ռազմագերիների եւ դիակների փոխանակմանն ուղղված աշխատանքները:

Ըստ այդ աշխատանքներով զբաղվող վարչության ղեկավար Ալեքսանդր Աղասարյանի, Ադրբեջանի իրավապահ մարմինների ներկայացուցիչները մեծ դժկամությամբ են համաձայնվում փոխանակմանը, գերադասելով գերիներին վաճառել նրանց հարազատներին:

Ադրբեջանի մի շարք բարձրաստիճան պաշտոնյաներ վիթխարի գումարներ են վաստակում գերեվաճառությամբ: Եվ այնուամենայնիվ, ռազմագերիների եւ պատանդների հարցերով զբաղվող պետհանձնաժողովին հաջողվել է վերջերս ադրբեջանական բանտերից ազատել հինգ հայերի` փոխարենը հանձնելով 12 ադրբեջանցի, այդ թվում հինգ գրոհայինի:

Կարգավորման նոր փաստաթուղթ չի նախապատրաստվում

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Այն հարցին, թե ինչպես է ԼՂՀ արտգործնախարարությունը մեկնաբանում Մոսկվայում Ադրբեջանի դեսպանատան մամուլի պատասխանատու Ֆարհադ Աղամալիեւի հայտարարությունն այն մասին, որ շուտով սպասվում է նոր համաձայնագրի ստորագրությունը Ռուսաստանի, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ, արտգործնախարարության պատասխանատու աշխատակից Յուրի Զաքարյանը պատասխանեց. «Որեւէ խոսակցություն չկա ռազմական նոր փաստաթղթի մասին, քանզի գոյություն ունի կողմերի փորձագետների կողմից նախապատրաստված, սույն թվականի մայիսի 17-ին Ռուսաստանի, Հայաստանի եւ ԼՂՀ պաշտպանության նախարարների կողմից ստորագրված «Համաձայնագիրը մոսկովյան արձանագրության իրականացման կարգի մասին», որին դեռ չի միացել Ադրբեջանը:

ՈՒԿՐԱԻՆԱ

«Ղրիմը` երկրորդ թեժ կետը»

ԿԻԵՎ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ուկրաինայի անվտանգության ծառայության նախագահի տեղակալ Վալերի Մալիկովը «Տավրիչեսկիե վեդոմոստի» թերթի թղթակցի հետ կայացած հարցազրույցի ժամանակ հայտարարել է, որ պայթունավտանգության առումով Ղրիմը համարվում է երկրորդ տեղը Եվրոպայում Հարավսլավիայից հետո: Դրա հետ միասին նա այն կարծիքին է, որ այսօր հնարավորություն կա լիովին կայունացնելու իրադրությունը: Մալիկովի խոսքերով ասած, Ղրիմի անվտանգության ծառայությունը վերջին անգամ վերակազմվել է Ուկրաինայի օրենսդրություններին համաձայն, եւ դա հարկադիր որոշում է եղել: Վալերի Մալիկովը հոռետեսորեն գնահատեց նախագահ Յուրի Մեշկովի գործողությունները գաղտնի գործակալության նկատմամբ, ընդգծելով, որ ինքնուրույն տարածաշրջանային ծառայությունն անիմաստ է:

Մայիսի 30-ի առավոտյան նշանակված է Ղրիմի Գերագույն խորհրդի նիստ: Ղրիմի խորհրդարանի նախագահությունում քննարկվելու են մայիսի 31-ին Գերագույն խորհրդի հերթական լիագումար նիստ անցկացնելու հարցը, որի քննարկման խնդիրը առարկան է լինելու Ղրիմի Հանրապետության կառավարության կառուցվածքը: Մայիսի 31-ին լրանում է այն տասնօրյա ժամկետը, որը Ուկրաինայի Գերագույն խորհուրդը Ղրիմի իր պաշտոնակիցներին էր տրամադրել մինչեւ 1994 թ. մայիսի 20-ը գոյություն ունեցած սահմանադրական կանոնակարգությունը վերականգնելու համար:

ՏԱՐԱԾՔ

Հունգարիայում հաղթում են սոցիալիստները

ԲՈՒԴԱՊԵՇՏ, 30 ՄԱՅԻՍ, BBC, ՓԱՍՏ: Հունգարիայում կայացած խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքում հաղթանակ տարան Սոցիալիստական կուսակցության ներկայացուցիչները: Նախնական տվյալներով, նրանք ստացել են ձայների 53 տոկոսը: Սա նշանակում է, որ Հունգարիայի սոցիալիստական կուսակցությունը տեսականորեն կարող է միայնակ ձեւավորել երկրի կառավարությունը: Սակայն կուսակցական առաջնորդների վերջին ելույթները հուշում են, որ իրենք հակված են խառը կառավարության կազմմանը: Ընտրություններում 2-րդ տեղն է գրավել Լիբերալ դեմոկրատական կուսակցությունը, մինչդեռ իշխող` Դեմոկրատական ֆորում կազմակերպությունը հավաքել է ձայների չնչին, 3-րդ տոկոսը:

Խորհրդային եւ չինական զենք Բաքվից

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մինվոդիի օդանավակայանում ռուս սահմանապահները եւ մաքսավորները բացահայտել են ականանետներ եւ Ֆ-1 նռնակներ: Զենքն ու զինամթերքը կարգախմբի տեսադաշտում են հայտնվել Ադրբեջանից մեկնած ուղեւորային օդանավի վայրէջքից հետո: Մաքսային ծառայության մասնագետների հետ համատեղ գործողություններով հաջողվել է կալանել խորհրդային եւ չինական արտադրության ականանետներով, պայթուցիչներով, նռնակներով լի ուղեբեռը, որտեղ եղել է նաեւ գազի բալոն:

ԵՐԵՎԱՆ

Պետանվտանգության նախկին ծառայողը պաշտպանում է իր նախկին գործակցին

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Հայաստանի ազգային անվտանգության պետվարչության նախկին ղեկավար Էդվարդ Սիմոնյանցը այսօր հայտարարեց, որ իրեն ոչինչ հայտնի չէ ազգային անվտանգության գծով հանրապետության նախագահի գլխավոր խորհրդականի առաջին տեղակալ Վահան Ավագյանի լրտեսական գործունեության մասին: Ելույթ ունենալով խորհրդարանի բարձրաստիճան անձանց թույլ տված չարաշահումների փաստերն ուսումնասիրող ժամանակավոր հանձնաժողովում անցկացված ունկնդրումների ընթացքում, Սիմոնյանցն ասաց. «Ես չեմ հավատում, թե Ավագյանը լրտես է»: Վահան Ավագյանը մոտ մեկ ամիս առաջ Հայաստանի պետանվտանգության աշխատակիցների կողմից ձերբակալվել է Մոսկվայում, այն բանից հետո, երբ նրա կինը փորձել էր Երեւանից դուրս տանել պետական գաղտնիք պարունակող տեղեկություններով համակարգչի սկավառակներ: «Այդ մեղադրանքները ապացուցման կարիք ունեն», այսօր հայտարարեց Էդվարդ Սիմոնյանցը: Նրա խոսքերով ասած, միայն հետաքննության ավարտից հետո հնարավոր կլինի որեւէ բան ասել այդ առթիվ:

ԱՇԽԱՐՀ

Թուրքիան կարող է հրաժարվել ԱՄՆ օգնությունից

Թուրքական կիրակնօրյա հաղորդումների համաձայն, շաբաթ օրը մասնավոր այցով Բոստոնում գտնվող Թուրքիայի վարչապետ Թանսու Չիլլերը հայտարարել է, թե Թուրքիան կարող է հրաժարվել ԱՄՆ-ի օգնությունից, որը չորեքշաբթի օրը 25 տոկոսով կրճատվել էր Թուրքիայում մարդու իրավունքների եւ Կիպրոսի խնդրի պատճառներով: Չիլլերը ընդգծել է, որ ինքն այդ հայտարարությունն արել է նախագահ Բիլ Քլինթոնին իրենց հեռախոսազրույցի ժամանակ: Ինչպես հայտնի է, Չիլլերը Բոստոնում է գտնվում իր որդու շրջանավարտման արարողությանը մասնակցելու համար: Նախատեսված էր 1994 թ. Թուրքիային հատկացնել 435 միլիոն դոլար օգնություն, սակայն ներկայացուցիչների պալատի վերջերս ընդունած օրինագծում այն կրճատվել է 25 տոկոսով, մինչեւ որ պետդեպարտամենտը զեկուցագիր ներկայացնի Թուրքիայում մարդու իրավունքների եւ Կիպրոսի խնդրի հարցում առաջընթացի արձանագրման վերաբերյալ: Չիլլերը Քլինթոնին հայտարարել է, թե թուրք ժողովրդի համար ներկայացուցիչների պալատի այդ որոշումը «անհասկանալի է», հաղորդում է Ֆրանս պրեսը:

Մահափորձ Հոսոկավայի վրա: *Տոկիոյից ստացված հաղորդումների համաձայն, երեկ քաղաքի կենտրոնում գտնվող հյուրանոցում մահափորձ է կատարվել Ճապոնիայի նախկին վարչապետ Մորիհիրո Հոսոկավայի դեմ: Նրա վրա կրակել է անհայտ մեկը: Ինչպես հաղորդվում է, Հոսոկավան չի տուժել:*

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

«Ռուսաստանը վերադառնո՞ւմ է»

Ոչ միայն Լեռնային Ղարաբաղը, այլեւ նախկին Միության բոլոր բաղկացուցիչ մասերը Ռուսաստանի համար հոգեւոր եւ տնտեսական առաջնային հետաքրքրություն ունեն: Իսկ եթե Լեռնային Ղարաբաղը որեւէ հեռավոր երկրի համար եւս հետաքրքրություն է ներկայացնում, այստեղ ոչ մի բացասական բան չկա», Երեկ Երեւանի ժուռնալիստների տանը կայացած մամուլի ասուլիսում հայտնեց Վլադիմիր Ստուպիշինը՝ պատասխանելով լրագրողների հարցերին: Նա հերքեց, թե Ռուսաստանի դաշնությունը շահագրգռված չէ կոնֆլիկտի վերջնական լուծման մեջ, ավելին՝ համառ, երկարատեւ բանակցություններ է վարում, եւ ցավոք, այդ խաղաղարար բավական բացեիբաց առավելությունը թե՛ Եվրոպայի, թե՛ ԱՄՆ-ի, անգամ Հայաստանի որոշ շրջանակներում կասկածների տեղիք է տալիս... «Հայաստանի որոշ պարբերականներում հայտնվում է քաղաքագետների մեկնաբանությունը, թե Ռուսաստանը վերադառնում է... Եթե վերադառնում է, այդ դեպքում՝ ինչպես բարեկամը բարեկամի մոտ», ասաց նա:

Դեսպանը հերքեց նաեւ «Գոլոս Արմենիիում» հրապարակված լուրը, թե իբր ինքը հայտարարել է հայ երեխաների համար հանրապետությունում ռուսական դպրոցներ բացելու անհրաժեշտության մասին: «ԵՊՀ դասախոսական կազմի հետ հանդիպման ժամանակ այդ խնդիրը շոշափվել է այստեղ ռուսական համալսարան հիմնադրելու հարցի ենթատեքստում: Ես կողմնակից եմ, որ այդ համալսարանում սովորեն ոչ միայն ռուսներ, այլեւ հայաստանաբնակ հայեր եւ այլ ազգությունների ներկայացուցիչներ: Իսկ համալսարանը ենթադրում է նաեւ ռուսական գիմնազիայի գոյությունը, թեկուզ առայժմ միայն մեկի: Գոյություն ունի միջպետական համաձայնագիր՝ ՌԴ կրթության եւ ՀՀ լուսավորության նախարարությունների միջեւ:

... Չեմ ժխտում, որ այստեղ ռուս երեխաներին ոչ ոք չի արգելում ունենալ ռուսական դպրոց: Նույնը՝ Հայաստանում բնակվող այլ ազգային փոքրամասնությունների մասին: Սակայն որպեսզի կարողանան սովորել ռուսական համալսարանում, ոչ ռուս շրջանավարտները պետք է տիրապետեն ռուսաց լեզվին: Հարցը ոչ թե ռուսական կրթության մասին է, այլ ռուսերենի խորացված ուսուցմամբ դպրոցների, ինչպիսիք կան, ասենք, Մոսկվայում՝ անգլերենի, ֆրանսերենի ուսուցման համար: Ոչ ոք կոչ չի անում խախտել ՀՀ լեզվի մասին օրենքը կամ անտեսել ազգային լեզվով կրթություն ստանալու իրավունքը, սակայն ես գտնում եմ, որ նման դպրոցներն այստեղ անհրաժեշտ են՝ պահպանելու համար այն մշակութային ժառանգությունը, որով այսօր հարուստ է Հայաստանը»:

Ռ. Խ.

Երեկ կառավարության նիստերի դահլիճում բացվեց «Հայ գործարարների ֆորում» միջազգային համաժողովի կազմակերպության չորրորդ համաժողովը, որին մասնակցում էին 12 երկրներից ժամանած 120 գործարարներ, որոնցից 80-ը միայն Իրանից: Համաժողովի բացմանը ելույթ ունեցան ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանն ու էկոնոմիկայի նախարար Արմեն Եղիազարյանը: Վարչապետն իր ելույթում կարեւորեց արտասահմանյան ներդրումների նշանակությունը նորանկախ Հա-

ԱԶԳԱՅԻՆ

Հայաստանում կգործի «Հայ գործարարների կորպորացիան»

Գործարարների 4-րդ համաժողովն սկսեց իր աշխատանքը

յաստանի տնտեսության համար: Նա նաեւ նշեց, թե արտասահմանցի ներդրողների համար Հայաստանում կա տնտեսական ռիսկի տարր: Կառավարությունն իր հերթին ամեն բան անում է այն հնարավորին չափ նվազագույնի հասցնելու համար եւ ակնկալում, որ սփյուռքահայ գործարարները կարող ներդրումներ կկատարեն Հայաստանի տնտեսության մեջ: Էկոնոմիկայի նախարարն այդ առումով ավելի ոգեւորեց ներկաներին, հավաստիացնելով, թե դրական տեղաշարժեր կան բյուջեի եկամուտների հարցում, ավելացել է արդյունաբերական արտադրանքների թողարկումը, առեւտրի համար ստեղծվել է լիբերալ ռեժիմ: Համաժողովի մասնակիցներին ողջունեցին նաեւ Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպան Ֆրանս դը Հարթինգը եւ Իրանի գործերի ժամանակավոր հավատարմատար Ահմադ Սոբհանին: Վերջինս նշեց, որ միայն վերջին տարվա Իրան-Հայաստան ապրանքաշրջանառությունը կազմել է 80-100 մլն. դոլար: Այնուհետեւ ելույթ ունեցավ «Հայ գործարարների ֆորում» միջազգային կազմակերպության վարչության նախագահ Վահե Ջազմաջյանը (Ֆրանսիա):

Անդրադառնալով ֆորումի կատարած աշխատանքներին եւ ծրագրերին՝ պրն. Ջազմաջյանը կարեւորեց 1993-ի նոյեմբերին Փարիզում ծրագրված եւ 1994-ի մարտի 21-ին Երեւանում պաշտոնապես գրանցված «Հայ գործարարների կորպորացիայի» ստեղծումը, որն ունի 200 հազար դոլլար նախնական դրամագլուխ: Մեզ տված հարցազրույցում Վահե Ջազմաջյանը նշեց, որ այդ ընկերության կապիտալը պետք է բարձրացվի, եւ սփյուռքի ու Հայաստանի հայությունը պետք է խրախուսեն, որպեսզի ABC-ն (Armenian Business Corporation) կարողանա մասնակցել համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծմանը: «Մեր հիմնական նպատակն է դրամ հայթայթել կապիտալ եւ այն ներդնել սեփականաշնորհման ընթացքի մեջ, որպեսզի Հայաստանի տնտեսությունը կարողանա ոտքի կանգնել», ասաց նա: Նրա ասելով, ցավալին այն է, որ այժմ ՀԳՖ-ն չի կարողանում հետեւել արդեն իսկ իր միջոցով ստեղծված համատեղ ձեռնարկությունների տված արդյունքին:

ՀԳՖ-ն ծրագրում է ստեղծել նաեւ 12 միլիոն դրամագլխով ֆինանսական բանկ, որին կմասնակցի նաեւ Եվրոպայի վերակառուցման եւ զարգացման բանկը 33,3 տոկոս դրամագլխով՝ հանձն առնելով նաեւ բանկի ղեկավարությունը: Մնացյալ դրամագլուխը պետք է ստեղծվի սփյուռքի եւ տեղական ներդրումների միջոցով: ՀԳՖ-ն մեծ տեղ է հատկացնելու նաեւ Հայաստանում գործարարության զարգացմանը, դրանով իսկ հանրապետություն բերելով լծակցող տարադրամ: Պրն. Ջազմաջյանը կարեւորեց նաեւ օդային հաղորդակցության ցուցաբերվող աջակցությունը, հիշեցնելով այս տարվա փետրվարի 14-ին Ֆրանսիայի Թուլուզ քաղաքում «Airbus Industry» եւ ATR-ի հետ վարած բանակցությունները:

ՀԳՖ-ի վարչության փոխնախագահ Լեւոն Ահարոնյանը (Իրան) նշեց, որ իրանցի բոլոր գործարարները մեծ հույսեր են կապում ֆորումի հետ, չնայած, արդեն իսկ ստեղծվել է Իրան-Հայաստան առեւտրական պալատ, եւ ի տարբերություն անցած տարվա (երբ Իրանից Հայաստան էր բերվել 6000 տ ալյուր եւ փոխարենը տարվել 12 հազար), այս տարի Հայաստանից Իրան է ուղարկվել 65 հազար տոննա եւ այնտեղից ստացվել 43 հազար տոննա ալյուր: Լեւոն Ահարոնյանի ասելով, առայժմ դժվարություններ են առաջացնում հստակ տնտեսական օրենքների բացակայության պատճառով:

Առաջիկա երկու օրերի ընթացքում համաժողովի մասնակիցները կշարունակեն քննարկել ABC ծրագիրը, կկատարվեն մասնակի ընտրություններ, եւ կորոշեն հաջորդ համաժողովի օրը: ՀԳՖ-ի երեւանյան գրասենյակի տնօրեն Գագիկ Պողոսյանի ասելով, իրենք կշարունակեն մշակել ինվեստիցիաների ծրագրերը, կներկայացնեն վարչական տնօրեններին քննարկմանը, կպահովեն Հայաստանի եւ ֆորումի անդամների կապը եւ հույս ունեն, որ ՀԳՖ-ի ստեղծած կորպորացիան մեծ ներդրում կունենա Հայաստանի տնտեսության տարբեր ճյուղերում:

ՏԱԹՈՒՐ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Հայաստանում առաջին անգամ աշխատում են ծանր արդյունաբերության բոլոր ձեռնարկությունները: Ներկայումս Հայաստանում աշխատում են արդյունաբերության նախարարության համակարգի բոլոր ձեռնարկությունները, հայտարարեց հանրապետության արդյունաբերության նախարար Աշոտ Սաֆարյանը: Նրա խոսքերով ասած, վերջին երեք տարում առաջին անգամ է նման իրավիճակ ստեղծվել Հայաստանի Հանրապետությունում: Տնտեսական շրջափակման եւ էներգառեսուրսների ու հումքի բացակայության հետեւանքով հանրապետության ծանր արդյունաբերության շատ ձեռնարկություններ վերջին ժամանակներս անգործության էին մատնված:

ԵՐԵՎԱՆ

Բացվեց փառքի թանգարան

Մայիսի 28-ին, Երեւանի մանկապատանեկան ստեղծագործության քաղաքային կենտրոնում բացվեց հայ ազատամարտիկների փառքի թանգարանը: Բացման արարողությանը ներկա էին զոհվածների հարազատներ, ազատամարտիկներ, մտավորականության ներկայացուցիչներ, ինչպես նաեւ կենտրոնի ժողովրդական գործիքների եւ փողային նվագախմբերը: Արժե նշել, որ կենտրոնի սրահներից մեկը վերանորոգվել է կենտրոնի սաների ձեռքի աշխատանքների վաճառքից եւ նրանց կազմակերպած համերգներից գոյացած գումարով: «Այս թանգարանը կդառնա լուսեղեն մի տաճար, որն իր գրկում կամփոփի նրանց սրբացած մասունքները, որոնք մեկիկ-մեկիկ կպատմեն մարդկանց ու աշխարհին այդ երանելիների, այդ անզուգական անհատականությունների մասին, ասաց թանգարանի տնօրենը իր ելույթում: Սերունդներ կդաստիարակվեն նրանց պայծառ նկարագրով, երգեր կերգվեն նրանց կատարած սխրանքների, նվիրումների, նրանց զարմանահրաշ քաջագործությունների մասին, որոնք հավիտյան կապրեն մեր ժողովրդի սրտում, եւ գալիք սերունդները երախտագիտությամբ կխոնարհվեն իրենց առասպելական նախնիներին: Ոչինչ չի մոռացվելու, ոչ ոք չի մոռացվելու»:

Թանգարանի ստեղծման գործում մեծ ջանքեր են թափել նրա արտասովոր տնօրեն Լաուրա Ավետիսյանը, թանգարանի ստեղծման գաղափարի նախաձեռնող Սուսաննա Հակոբյանը, բազմաթիվ այլ հայրենասերներ:

Ա. Բ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Անկախության օրը նշվեց ողջ հանրապետությունում

Մայիսի 28-ին Սեւանի բերդ էին ժամանել Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանը, ԳԽ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը, վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը, պետնախարար Վազգեն Սարգսյանը, ներքգործնախարար Վանո Սիրադեղյանը, արտգործնախարար Վահան Փափազյանը, պաշտպանության նախկին նախարար Վազգեն Մանուկյանը եւ բարձրաստիճան այլ պաշտոնյաներ, պետական ու քաղաքական գործիչներ, մասնակցելու Անկախության օրվան նվիրված միջոցառմանը: Միջոցառման ընթացքում հանրապետության մի շարք զինծառայողներ նախագահի հրամանագրով պարգեւատրվեցին տարբեր շքանշաններով ու մեդալներով: Մասնավորապես, պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը պարգեւատրվեց Առաջին աստիճանի մարտական խաչով:

Նույն օրը Երեւանի Հանրապետության հրապարակում տեղի ունեցավ

Անկախության օրվան նվիրված տոնական համերգ, որը կազմակերպել էր քաղխորհրդի գործկոմի մշակույթի վարչությունը: Համերգին մասնակցում էին Քանաքեռի ռուսական զորքի եւ «Երեւան» փողային նվագախմբերը, Հայաստանի պարի պետական անսամբլը, ժողգործիքների պետական նվագախումբը, ճանաչված մենակատարներ եւ այլն: Միաժամանակ, հարյուրավոր երեխաներ մասնակցեցին տոնական վազքարշավին, որի վերջնագիծը «Հրազդան» մարզադաշտն էր: Նույն օրը Երեւանի քաղխորհրդի մի խումբ պատգամավորներ, քաղաքապետ Վահագն Խաչատրյանի գլխավորությամբ այցելեցին Եռաբլուր եւ հարգանքի տուրք մատուցեցին հայրենիքի պաշտպանության մարտերում զոհվածների հիշատակին:

Անկախության օրվան նվիրված տոնակատարություններ տեղի ունեցան նաեւ Գյումրիի տարբեր պուրակներում ու հրապարակներում՝ տեղի ինքնագործ ու արհեստավարժ գեղարվեստական խմբերի ուժերով: «Արագած» մարզաշախմատային պալատի դահլիճում հանդես եկան արվեստի անվանի վարպետներ, իսկ փողային նվագախմբերը քաղաքի փողոցներով տոնական երթ կատարեցին: Այստեղ նույնպես տեղի ունեցավ վազքարշավ, որը սկսվեց Ասքի հրապարակում եւ ավարտվեց Խաղաղության պուրակում: Մասնակցում էին հարյուրավոր գյումրեցիներ:

Ա. Բ.

ՂԱՐԱԲԱՂ

Բելիչենկոն ներման խնդրագիր չի ներկայացրել

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Ուկրաինացի վարձկան օդաչու Յուրի Բելիչենկոն, որն օրերս Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության զինվորական ատյանի կողմից դատապարտվել է մահապատժի, ներման խնդրագրով չի դիմել ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի նախագահությանը: Այդ մասին այսօր հաղորդեց ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի նախագահի առաջին տեղակալ Գեորգի Պետրոսյանը: Նրա խոսքերով ասած, Գերագույն խորհրդի նախագահությունը պատրաստ է քննարկել իր հասցեով ստացվող ցանկացած դիմում Ադրբեջանի ռազմաօդային ուժերի զինվորական օդաչու Բելիչենկոյի հարցի առթիվ, լինի դա անձնական, թե պետական: Ուկրաինացի Յուրի Բելիչենկոն հավաքագրվել էր Ադրբեջանի կողմից, որտեղ նրան խոստացել էին 5000 դոլլար ամենամսյա ռոճիկ եւ արժույթով պարգեւավճարներ առանձնապես հաջող ռմբակոծության համար: Վարձկանը ճշտիվ ծառայում էր իր նոր գործատուներին, միայն 1992 թ. օգոստոսին 213 մլն ռուբլու նյութական վնաս հասցնելով ԼՂՀ-ի մայրաքաղաք Ստեփանակերտին: Նրա մարտական մեքենայից քաղաքի խաղաղ բնակելի թաղամասերի վրա նետված կես տոննանոց ռումբերից զոհվել են տասնյակ անմեղ մարդիկ, հիմնականում կանայք ու երեխաներ, որոնք Ղարաբաղ էին փախել Ադրբեջանի Սումգայիթ քաղաքի հանրահայտ հայկական ջարդերից:

Ստեղծվելու է նոր կազմակերպություն, որը միավորելու է չճանաչված պետությունները

ՑԽԻՆՎԱԼ, 28 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության եւ Ղրիմի Հանրապետության [illegible] կառավարության նախաձեռնությամբ շուտով ստեղծվելու է նոր կազմակերպություն, որը կոչված է միավորելու չճանաչված պետությունները: Այդ մասին հաղորդել է Հարավային Օսիայի Հանրապետության խորհրդարանի միջազգային գործերի կոմիտեի նախագահ Վյաչեսլավ Գոբոզովը: Նոր միության կազմի մեջ հավանաբար կմտնեն նաեւ Հարավային Օսիայի, Աբխազիայի եւ Աջարիայի հանրապետությունները:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ղ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ ձեւաւորումը ՊԱՒԷԼ ՊԱԼԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co.,
22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park,
CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax
(818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրէն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան
«ԱԶԳ» օրաթերթը հաւաքվում է ՍՍՆ «ԱՐՄԻՆԱՍ» ՄԲԸ-ի համակարգչային կառույց
Հեռախոս 7-8852-281425,
ֆաքս 7-8852-285082
E-MAIL INTERNET: ROOT
YEREVAN @ REX. IASNET. COM

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՓԱՐԻԶ, 28 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ռուսաստանի եւ Եվրամիության գործակցության համաձայնագրի ստորագրումը Ռուսաստանի խոշորագույն քայլը կդառնա դեպի Եվրոպա», հայտարարեց Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը Եվրոպայի կայունության խորհրդաժողովից հետո: Նրա խոսքերով, այդ ծավալուն փաստաթղթի վրա աշխատանքի էական մասն արդեն ավարտված է, եւ արդեն պարզ է, որ դա կլինի պատկառելի համաձայնագիր:

Ռուսաստանի եւ Եվրամիության գործակցության համաձայնագիրը չափազանց կարեւոր է քաղաքական տեսակետից, նշեց Կոզիրեւը: Առաժողովում իր հերթին նշեց Բրիտանիայի արտաքին գործերի եւ համագործակցության գործերի նախարար Դուգլաս Հերդը: Եվրոպայի պատմությունը մեզ թողել է հիվանդագին ժառանգություն, եւ նախկինում թշնամի եղած երկրները պետք է լրացուցիչ ջանքեր գործադրեն իրենց տարաձայնությունները խաղաղ միջոցներով հարթելու համար»: Հերդի գերմանացի պաշտոնակից Կլաուս Քինկելի խոսքերով, «չի կարելի նոր հրդեհներ թույլ տալ Եվրոպական տանը: Մենք դրա բոլոր բնակիչներս պետք է հոգանք այդ տան հուսալիության մասին եւ պաշտպանենք ցնցումներից»:

Խորհրդաժողովի մասնակիցները

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուսաստանը մասնակից է Եվրոպայի կայունությանը

գայում այդ փաստաթղթով կսահմանվեն բոլոր ռուս-եվրոպական հարաբերությունների շրջանակները: Համաձայնագիրը սահմանում է քաղաքական խորհրդակցությունների համակարգ, քաղաքական փոխգործողության յուրօրինակ մեխանիզմ: Դրան համապատասխան, Եվրոպական եռյակի ղեկավարների հետ գագաթաժողովները կանցկացվեն առնվազն տարեկան երկու անգամ, իսկ նախարարների մակարդակով կապերը կանոնավոր կդառնան:

Ըստ Կոզիրեւի գնահատման, համաձայնագրի կարեւորագույն տարրն այն է, որ «ուղի է հարթում, որպեսզի Ռուսաստանն աստիճանաբար, բայց վճռականորեն դուրս գա առուծախի, այդ թվում միջուկային ապրանքների, տիեզերական, կապիտալի, աշխատուժի համաշխարհային շուկաներ»: Փաստաթուղթը մի քանի տարում հիմք կստեղծի Ռուսաստանի եւ Եվրամիության քաղաքական ու տնտեսական լուրջ փոխգործողության համար, ընդգծեց նա:

Դրանից առաջ խորհրդաժողովի բոլոր մասնակիցները հավանություն էին տվել Կոզիրեւի այն հայտարարությանը, թե Եվրոպայի կայունության պակտը եւս մի ավանդ կդառնա միասնական ու բարգավաճ Եվրոպայի կազմավորման մեջ, որը պետք է փոխարինի ոչ միայն սառը պատերազմին, այլեւ առճակատման դարաշրջանին հաջորդած անորոշությանը:

«Մենք բերագնահատել ենք այն դժվարությունները ու խնդիրները, որոնց բախվել են Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի ժողովրդավարական նոր երկրները բարիդրացիական հարաբերությունների կառուցման բնագավառում, խորհրդահամակարծիք են, որ Եվրոպայի կայունության պակտը համապատասխանում է միլիոնավոր եվրոպացիների հույսերին եւ իղձերին: Այսպես, Ուկրաինայի արտգործնախարար Անատոլի Զլենկոն հույս հայտնեց, որ Փարիզի խորհրդաժողովը «նախադեպ կստեղծի ի բարօրություն աշխարհամասի բոլոր ժողովուրդների Եվրոպայի երկու մասերի գործակցության համար»: Համանման միտք արտահայտեց նաեւ ԱՄՆ պետքարտուղարի տեղակալ Փիտեր Թարնոֆը, որի կարծիքով, Եվրոպայի կայունության պակտը երբեմնի հնարավոր հակառակորդներին թույլ կտա համատեղ ստեղծել կայունության ու անվտանգության մթնոլորտ: Ամերիկացի դիվանագետն ընդգծեց, որ «այդ փաստաթղթի մշակումն անհնար է առանց ԵԱՀԽ-ի՝ Եվրոպայի անբաժանելի անվտանգության արդյունավետ հաստատության մասնակցության»:

Թե Ռուսաստանի արտգործնախարարը, թե Բրիտանիայի դիվանագիտության ղեկավարը եւ թե ընդհանուր քաղաքական բանավեճի մյուս մասնակիցները նշում էին, որ հազիվ թե հարկ լինի ստեղծել համաեվրոպական նոր հաստատություններ: Մասնավորապես Դուգլաս Հերդը նշեց. «Խորհրդաժողովի նպատակն է խթանել պետությունների եւ նրանց մասնակցությամբ գործող միջազգային կառույցներին, որպեսզի խնդիրները լուծվեն նախքան աղետի չափեր ընդունելը: Արեւելաեվրոպական երկրներում կատարվող իրադարձությունները հաստատում են, որ ԵԱՀԽ սկզբունքները պետք է այսուհետեւ էլ մեկնակետ ծառայեն ներքին կամ միջպետական ճգնաժամերի հարթման համար»:

Եվրախորհրդի գլխավոր քարտուղար Կատրին Լալյումիերը նաեւ նշեց միջազգային հաստատությունների «կրկնորդումից» խուսափելու անհրաժեշտությունը: «Եվրոպայի կայունության պակտը շատ լավ հիմնագաղափար է, նշեց նա, բայց այն չպետք է վերածվի եւս մեկ մշտապես գործող մարմնի ստեղծման: Ընդհակառակը, դրա մշակմանը եւ քաղաքական իրագործմանը պետք է մասնակցեն թե ԵԱՀԽ-ն, թե Եվրախորհուրդը եւ թե Եվրամիությունը»:

Ընդսմին պետք է խուսափել պակտը միայն ինը կամ տասը երկրներով սահմանափակելու վտանգավոր մտայնությունից, ընդգծեց Եվրախորհրդի գլխավոր քարտուղարը: Խոսքն այն երկրների մասին է, որոնք մտադիր են անդամակցել Եվրախորհրդին: Կայունությունը պետք է միաժամանակ հաստատություն լինի Եվրոպայի ամբողջ տարածքում, եւ աշխարհամասի բոլոր պետությունները պետք է մասնակցեն դրա պահպանմանը, գտնում է Լալյումիերը: Այստեղ առանձնահատուկ դեր ունի Ռուսաստանը, որը միշտ էլ գլխավոր գործող անձանցից մեկն է եղել Եվրոպայում: Առանց Ռուսաստանի մասնակցության չի կարող ավարտին հասցվել համաեվրոպական որեւէ խոշոր նախաձեռնություն, ընդգծեց նա:

Իր հերթին Ռուսաստանի արտգործնախարարի քաղաքական խորհրդական Գալինա Սիդորովան հիշեցրեց, որ Եվրոպայի կայունության պակտի անմիջական հասցեատերերն են Կենտրոնական ու Արեւելյան Եվրոպայի վեց եւ բալթյան երեք պետությունները: Իսկ Ռուսաստանը, ԱՄՆ-ը եւ էլի մի շարք պետություններ, նշեց նա, պետք է ամեն կերպ աջակցեն այդ երկրների բանակցություններին, որպեսզի կնքվեն բարիդրացիության համաձայնագրեր:

Սիդորովայի խոսքերով, պակտը հավաստում է Եվրոպայում ԵԱՀԽ-ի կարեւորագույն դերը: Միաժամանակ այն կայունության եւ անվտանգության խնդիրը դիտում է ոչ միայն զուտ ռազմական հայեցակետից, այլեւ ասես «ամփոփում է» աշխարհամասի նոր իրադրությունը: Դա նոր, առավել ամբողջական մոտեցում է անվտանգության հարցերի նկատմամբ: Ներկայումս Եվրոպայի կայունության խորհրդաժողովի «մեկնարկային փաստաթուղթը» վերջնամշակվում ու համաձայնեցվում է եւ պետք է ուրբաթ օրը ընդհանուր համաձայնությամբ ընդունվի համաժողովի եզրափակիչ նիստում, հաղորդեց ռուս դիվանագետը:

ՏԱՍՏԱՌՈՍ

Մահափորձ Ջոհար Դուդաեւի դեմ

ԳՐՈԶՆԻ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Մայիսի 27-ին, ուրբաթ օրը, Գրոզնի մուտք գործող մայրուղու վրա երեկոյան ժամը 19.00-ի սահմաններում, երբ Չեչնիայի նախագահ Ջոհար Դուդաեւի ավտոմեքենան հավասարվել է զուգահեռ ընթացող «Ժիգուլի» մակնիշի մի մեքենայի, արձանագրվել է ուժգին պայթյուն: Դրա արդյունքում զոհվել են Չեչնիայի արտգործնախարար Էդիեւը, նրա տեղակալ Քասաեւը եւ վարորդը: Պայթյունի ալիքը Չեչնիայի նախագահի մեքենան շպրտել է ճանապարհից տասը մետր հեռու, սակայն Դուդաեւը չի տուժել: Նույն օրը երեկոյան հրավիրված կառավարության նիստում որոշվել է Գրոզնիում մտցնել պարետային ժամ մեկ ամիս ժամանակով, միաժամանակ մայիսի 29-ը Չեչնիայում հայտարարվել է սգո օր:

Ու՞մ է անհրաժեշտ Ադրբեջան ռուսաստանյան զորք մտցնելու մասին տեղեկատվությունը

ԲԱՔՈՒ, 28 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Այն հաղորդումները, թե Ադրբեջանի թույլտվությամբ 1800 ռուսաստանցի զինվորներ են մտցվել Լեռնային Ղարաբաղի տարածաշրջան, իրականությանը չեն համապատասխանում», Խաբար սերվիս գործակալության թղթակցին հայտնեց Ադրբեջանի արտգործնախարարության ռազմաքաղաքական խնդիրների բաժնի պետ Վագիֆ Սադիխովը: Նա հայտարարեց, որ նմանօրինակ տեղեկությունները տարածվում են հանրապետության ներքաղաքական իրադրությունն ապակայունացնելու նպատակով: Վագիֆ Սադիխովը հստակորեն ընդգծեց, որ առանց ադրբեջանական կողմի թույլտվության Ադրբեջանի տարածք զորքեր մտցնելու մասին որեւէ խոսակցություն լինել անգամ չի կարող, իսկ Ադրբեջանը նման համաձայնություն չի տվել:

Ադրբեջանը նավթային տեղեկություններ է վաճառում

Հենվելով «Լոյդզ լիստ» թերթի մայիսի 26-ի տեղեկատվության վրա, UPI լրատու գործակալությունը հաղորդում է, որ Ադրբեջանի գիտությունների ակադեմիան երկրի նավթի եւ գազի հեռանկարների մասին երկրաբանական տեղեկություններ է վաճառում արտասահմանյան երկրներին, եւ առնվազն հինգ նավթային ընկերություններ հետաքրքրություն են ցուցաբերել այդ առնչությամբ: «Լոյդզը» չի նշել այդ հինգ ընկերությունների անունները, բայց ավելացրել է, որ այդ տեղեկություններն ընդգրկել են տվյալներ նավթի, գազի եւ ցեխի հրաբուխների ֆիզիկական կառուցվածքի, ինչպես նաեւ Ադրբեջանի արեւելյան եւ Կասպից ծովի հարավային շրջանների քիմոստրատիգրաֆիայի մասին: Բրիտիշ Փեթրոլիումի եւ նորվեգական Ստատոյլ նավթընկերության համագործակցությամբ պատրաստված այդ տեղեկատու փաթեթներում հիմնականում օգտագործվել են այդ ընկերությունների, ինչպես նաեւ Հարավային Կարոլինայի համալսարանի, Թուրքիայի գիտությունների ակադեմիայի եւ Էրզրումի համալսարանի վերջին երկու տարիների ընթացքում կատարված ուսումնասիրությունների նյութերը:

Շեւարդնաձեն հանդիպեց Ռուսաստանի ցամաքային զորքերի հրամանատարի տեղակալի հետ

ԹԲԻԼԻՍԻ, 30 ՄԱՅԻՍԻ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն հանդիպում ունեցավ Ռուսաստանի ցամաքային զորքերի հրամանատարի տեղակալ, գեներալ-լեյտենանտ Ալեքսանդր Սոկոլովի հետ, որը գլխավորում է Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարության պատվիրակությունը: Վերջինս ուսումնասիրել է վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում խաղաղարար ուժեր տեղաբաշխելու հնարավորությունները, ինչպես նաեւ վրաց զաղթականներին Աբխազիայի Գալի շրջան վերադարձնելու ծրագրերը: Հանդիպման մասնակիցները քննարկել են ռուսաստանյան զորքերի առաջիկա մասնակցությունը վրաց-աբխազական հակամարտության խաղաղ կարգավորմանը:

Թուրքմենական ընդդիմության ղեկավարներին կալանելու համար

ԱՇԽԱԲԱԴ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքմենստանի պետանվտանգության մի խումբ աշխատակիցներ են ուղարկվել Մոսկվա, այնտեղ հիմնավորված թուրքմենական ընդդիմության ղեկավարներին կալանելու համար: Այդ մասին հայտնի է դարձել թուրքմենական ընդդիմությանը մոտ կանգնած աղբյուրներից: Պետանվտանգության աշխատակիցները որպես պատանդներ Մոսկվա են տարել որոշ ընդդիմադիրների ազգականների: Մոսկվայում պաշտոնապես գրանցված «Թուրքմենստան» հիմնադրամի գլխավոր տնօրեն Մուրադ Էսենովը հայտարարեց, որ ներկայումս Մոսկվայում Թուրքմենստանի դեսպանատանը պահվում են իր երկու եղբայրները: Թուրքմենստանի պետանվտանգության աշխատակիցները Մուրադ Էսենովից պահանջում են ներկայանալ դեսպանատուն՝ տեսակցություն ունենալու իր հարազատների հետ, ահաբեկելով նրան, սպառնալով բռնացումներ գործադրել ազգականների դեմ: Մուրադ Էսենովը հրաժարվել է կամովին ընկնել այդ թակարդը եւ պահանջել է անհապաղ բաց թողնել իր եղբայրներին: Թուրքմենիայի հատուկ ծառայությունների աշխատողներին հայտնելով, որ ահաբեկման փորձը եւ եղբայրներին բռնությամբ կալանքի տակ պահելը հայտնի կդառնի լայն հասարակայնությանը: Ներկայումս Թուրքմենստանի պաշտոնական ներկայացուցիչները այդ առթիվ բանակցություններ են վարում պրն. Էսենովի հետ:

Մյուս կողմից, Թուրքմենստանի արտաքին գործերի նախկին նախարար Աբդի Կուլիեւը մտադիր է դատի տալ «Ռոսիսկիե վեստի» թերթին: Ինչպես հայտարարեց պրն. Կուլիեւը, թերթի նկատմամբ նրա բողոքն են հարուցել մայիսի 27-ին «Ռոսիսկիե վեստի» լրագրում հրապարակված նյութը՝ «Նախկին նախարարը հանցախմբի պարագլուխ» վերնագրով: Նրանում ասվում է, որ Աբդի Կուլիեւը Մոսկվայում բռնաշորթների հանցավոր խումբ էր հավաքագրել թուրքմեն վտարանդիներից եւ զբաղվում էր բռնաշորթությամբ: Զոհի դերում նշված էր Գերմանիայի մի քաղաքացի, որը ձեռնարկչական գործունեությամբ է զբաղվում Աշգաբադում, այն է Արդյունաշեն Նազար «Ազատություն» ռադիոկայանի թուրքմենական բաժնի տնօրեն Ջերիֆ Նազարի եղբայրը: Աբդի Կուլիեւը «Ռոսիսկիե վեստի» լրագրի հոդվածը համարեց զրպարտչական, որի հրապարակման նպատակն է վարկաբեկել մոսկվյաբնակ թուրքմեններին, այդ թվում եւ Թուրքմենբաշիի (նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովի) վարչակարգի ընդդիմության ներկայացուցիչների գործունեությունը: Նա գրգռիչ տեղեկության մեղավոր է համարում Աշգաբադի Թուրքմենդրես գործակալության տնօրեն Լյուդմիլա Գլազովսկայային, որը միաժամանակ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից է:

ՏԱՍՏԱՌՈՍ

Սուլեյման Դեմիրելը մեկնեց Կիեւ

Երեկ Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը եռօրյա այցով Անկարայից մեկնեց Կիեւ, որից հետո կայցելի Մոլդովա: Այցի նպատակն է ամրապնդել Թուրքիայի երկկողմ հարաբերությունները այդ երկու երկրների հետ: Մեկնումից առաջ Անկարայի օդանավակայանում Դեմիրելը հայտարարեց. «Ուկրաինան, Թուրքիան եւ Մոլդովայի գագաուզները մեր երկրների համագործակցության ու բարեկամության կամուրջն են»: Դեմիրելին ուղեկցում են մասնավորապես Թուրքիայի արտգործնախարար Հիքմեթ Չեթինը եւ տրանսպորտի ու հաղորդակցությունների նախարար Մեհմեդ Քոստեպենը, հաղորդում է Ֆրանս պրեսը:

Կիեւում պետք է փոխանակվեն թուրք-ուկրաինական համագործակցության ու բարեկամության պայմանագրի վավերացման փաստաթղթերը, նշվում է Թուրքիայի նախագահի մամուլի ծառայության հաղորդագրության մեջ: Թուրքական աղբյուրների համաձայն, Կիեւի պաշտոնական բանակցությունների ընթացքում ստորագրվելու են ծովային ու ցամաքային հաղորդակցությունների եւ զբոսաշրջության բնագավառի համագործակցությանը վերաբերող փաստաթղթեր, ինչպես նաեւ Սեյհան-Կիրիկկալե-Սամսուն թուրքական նավթամուղով մերձավորարեւելյան նավթը Ուկրաինա հասցնելու արձանագրություն:

Թուրքիան եւ Մոլդովան պետք է ստորագրեն բարեկամության ու համագործակցության պայմանագիր, որը հիմք կդառնա երկկողմ հարաբերությունների համար, ինչպես նաեւ այլ համաձայնագրեր, որոնք կվերաբերեն ցամաքային ու օդային փոխադրումներին, կազմակերպված հանցագործությունների դեմ մղվող պայքարին, իրավական աջակցության, մշակույթին եւ զբոսաշրջությանը:

Ա. Սոլժենիցին. «Գայդարի բարեփոխումներն անողեղ էին»

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Տասնութամյա տարագրությունից հայրենիք վերադարձած ռուս ականավոր գրող Ալեքսանդր Սոլժենիցինը առաջին մամլո ասուլիսն անցկացրեց Վլադիվոստոկում: Այստեղ նա անմոռ քննադատության ենթարկեց ԽՍՀՄ առաջին ու վերջին նախագահ Մ. Գորբաչովի քաղաքականությունը՝ նշելով, որ վերջինս վերակառուցում հռչակելով՝ փորձեց ընդամենը կուսակցական նոմենկլատուրան տեղափոխել առեւտրային փափուկ աթոռների վրա, իսկ իրականում հենց նրա պատճառով Ռուսաստանը յոթ բանկար մեք տարի կորցրեց: Անդրադառնալով Ե. Գայդարի նախաձեռնած բարեփոխումներին՝ Սոլժենիցինը դրանք անողեղ որակեց: «Ես ժամանակին ասացի, որ կոմունիզմի ժամերը հաշված են, բայց պետք է ամեն ինչ անել փլատակների տակ չմնալու համար: Ավաղ, կարծում եմ, մենք այժմ հենց այդ փլատակների տակ ենք», ասաց գրողը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Հայաստան

ՂԱՐԱԲԱՂ

«Նրանց հետեւում հասուկ ծառայություններն են»

ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի նախագահությունը պատրաստվում է մոտ ժամանակներս ընդունել մի որոշում, ըստ որի հանրապետության տարածքում ապօրինի գործող տարբեր կրոնական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները, որոնք այս կամ այն ճանապարհով թափանցել են Լեռնային Ղարաբաղ, կենթարկվեն պատասխանատվության, նույնիսկ քրեական: Այդ կապակցությամբ մեր թղթակիցը խնդրեց Հայ առաքելական եկեղեցու Արցախյան թեմի հոգեւոր խորհրդի անդամ Կարեն Առաքելյանին մեկնաբանել ընդունվելիք որոշումը:

— Մենք բազմիցս հայտարարել ենք, որ կառուցում ենք ժողովրդավարական պետություն, որտեղ կհարգվեն ժողովրդավարության համընդհանուր բոլոր սկզբունքները, այդ թվում խղճի ազատությունը: Ձեր կարծիքով, արդյոք հակասություն չկա՞ այդ սկզբունքների եւ ծրագրավորվող որոշման միջեւ:

— Գերագույն խորհրդի նախագահության կողմից նախապատրաստվող որոշման, մարդու իրավունքների եւ ընդհանրապես ժողովրդավարության սկզբունքների միջեւ ոչ մի հակասություն չկա: Պարզապես, կյանքն է ստիպում նման որոշում ընդունել: Այսօր, երբ Ղարաբաղում կենաց-մահու կռիվ է գնում պարտադրված մեզ, արտասահմանյան տարբեր կազմակերպությունների կողմից երկրամաս ուղարկվող պատվիրակները փորձում են Քրիստոսով հայտնված, հարությամբ հաստատված քրիստոնեական ամբողջական ճշմարտությունը կիսել, աղավաղել, նենգափոխել մեր ժողովուրդը պառակտելու համար: Այդ ուժերն առաջին հերթին մեծ ուշադրություն են դարձնում երիտասարդության, դեռահասների ու երեխաների հետ տարվող գաղափարախոսական աշխատանքի վրա: Աշխարհի եւ մարդկանց դեռ լավ չճանաչող մանուկին նրանք ձգտում են պատվաստել հայազգի մարդուն խորթ աշխարհայացք, օտարածին աշխարհազգացողություն, որը կարող է վտանգավոր պտուղներ տալ հետագայում: Հավատը պատրվակ դարձրած, նրանք Ղարաբաղում հոգիներ են որսում հեռուն գնացող քաղաքական նպատակներով: Որոշ տեղեկությունների համաձայն, այդ քարոզիչների հետեւում կանգնած են հայ ժողովրդի նկատմամբ թշնամաբար տրամադրված պետությունների հատուկ ծառայությունները:

— Ձեր տվյալներով, կրոնական ո՞ր կազմակերպությունների ներկայացուցիչներն են թափանցել հանրապետություն:

— Ղարաբաղում, մասնավորապես Հադրութում, Շուշիում եւ նույնիսկ Ստեփանակերտում գործում են Եհովայի վկաներ, բապտիստներ, հիսունականներ, տարբեր գույնի, տարբեր երանգների ընդհատակյա կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ: Եվ նույնիսկ հայազգի վարձկաններ, որոնք հավատը օգտագործում են որպես քայքայիչ գործունեության ոլորտ ու ոչ անշահախնդիր, որովհետեւ հիշյալ կազմակերպությունները սնվում են աշխարհի ամենակայուն, ամենատարածված տարադրամով: Նրանք ժամանում են Ռուսաստանից, Ուկրաինայից, մյուս երկրներից եւ բաժանում մարդկանց շատ հրապուրիչ տեսք ունեցող գրքույկներ, որտեղ քարոզվում է կեղծ պացիֆիզմ, կոսմոպոլիտիզմ, անտարբերություն հայրենիքի պաշտպանության նկատմամբ: Անշուշտ, հասկանում եք, թե ինչ է դա նշանակում պատերազմող երկրի համար:

— Նրանք կարող են ասել, որ լոկ աստծուն են փնտրում...

— Երբ այդ քարոզիչները այցելում են Ղարաբաղ՝ բարի, ազնիվ նպատակներով, պետք է ներկայանան պետությանը, գրանցվեն համապատասխան ատյանների կողմից: Սակայն, նրանք խուսափում են գրանցումից, քանի որ գալիս են ուրիշ, իմ կարծիքով, հետախուզական առաջադրանքներով: Կրոնը միայն դիմակ է ռազմավարական տեղեկություններ հավաքելու, իրենց գաղափարները տարածելու համար: Օրինակ, Հարի Կրիշնայի աղանդի մի խումբ ներկայացուցիչներ եկել էին Ստեփանակերտ, իրենց խոսքերով՝ բարեգործական ճաշարան բացելու, որպեսզի կերակրեն չքավորներին եւ կարիքավորներին: Բայց ճաշարան բացելը նրանք սկսել էին իրենց ուսմունքը քարոզելով, գրքույկներ բաժանելով: Առաջին հայացքից այստեղ ոչ մի վատ բան չկա: Բայց մեր անտարբերության, անուշադրության դեպքում շատ արցախահայեր կարող են ընկնել օտարերկրյա ուժերի ազդեցության տակ: Քրիստոնեությունը մեզ համար ոչ միայն կրոն է, այլեւ ճշմարտություն: Քրիստոսի հարությունը հոգեւոր հիմքն է Արցախի ժողովրդի: Ու երբ արցախցին ընդվզում է ճշմարիտ ուղուց, երբ դուրս է գալիս Հիսուսի հովանու տակից, մենք հարվածվում ենք: Քանի անգամ կարելի է այս պարզ ճշմարտությունը ուրանալ, քանի անգամ կարելի է ծեծվել, բզկտվել, արնաքամ լինել, որպեսզի վերջում նորից հասկանալ: Քրիստոսն ասել է. «Ծառը իր պտուղով է ճանաչվում»: Մեր դեմ պատերազմող ուժերին դոլարի փոխարեն, որ պիտի դնեն տանկի կամ թնդանոթի մեջ, ավելի ձեռնտու է տարբեր գունազարդ, նենգափոխված, պիղծ գրքույկներով մարդկանց հոգիները ջլատեն, պառակտություն եւ կրոնական թշնամանք մտցնեն եւ էժան ձեւով մեզ ներսից պայթեցնեն, ներսից հարվածեն:

Այս օրերին մեր միասնությունը խարխլող, վտանգող ուժերը եւ գործողությունները համարվում են թշնամական, քանզի պատերազմող երկրում հակապետական գաղափարների քարոզումը պատերազմի այլ ձեւ է: Պատերազմը ոչ միայն մարտնչելու ձեւ է, այլ, միգուցե, առաջին հերթին, հոգեւոր է: Աղանդավորների գործունեությունը հոգեւոր պատերազմի կատարելագործված միջոցներից է: Ես ցանկանում եմ մեր մարտնչող ժողովրդին սեր եւ միասնություն: Սեր իրար հանդեպ, սեր հայրենիքի, մեր հնամյա ավանդույթների նկատմամբ: Սիրենք միմյանց, ինչպես Քրիստոսն է սիրել, եւ այդ սիրով միաբանվենք:

Զրույցը վարեց
ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՍՅԱՆԸ

ԳՈՐԻՍ

«Սյունիք» ակումբն ընդլայնում է գործունեությունը

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Գաղտնիք չէ, որ Հայաստանի ներքաղաքական կյանքի էպիկենտրոնը Երեւանն է, եւ առաջին հայացքից տպավորություն է ստեղծվում, թե հանրապետության շրջաններում (հատկապես հեռավոր) քաղաքական կյանքը գտնվում է սաղմնային վիճակում: Չնայած դրան, կուսակցությունները որպես կանոն գերադասում են իրենց գործունեությունը ծավալել մայրաքաղաքում:

ՀՌԱԿ Գորիսի «Սյունիք» ակումբն իր շարքերում 46 անդամ ունի: Կազմավորվել է 1991 թ. սեպտեմբերի 28-ին եւ անցած երեքուկես տարիների ընթացքում բազմաբնույթ գործունեություն ծավալել շրջանում՝ ուշադրություն դարձնելով ոչ թե անդամների քանակի, այլ որակի վրա: Ակումբի բոլոր անդամները Գորիսում հարգված մարդիկ են (ավանդապահ քաղաքում դա ամենակարեւորն է), քաղխորհրդի 4 պատգամավոր, շրջխորհրդի պատգամավոր, համալսարանի Գորիսի մասնաճյուղի ռեկտորը, մանկական ստեղծագործական կենտրոնի տնօրենը եւ այլն: Ատենապետը տիկին Ստեփանյանն է: Ի՞նչ է արել ակումբն անցած ժամանակահատվածում: «Կուսակցությունը շրջանում փաստորեն անհայտ էր, եւ մեր առաջին գործն էր ծանոթացնել մարդկանց կուսակցության ծրագրին, նպատակներին ու գործելակերպին, ասում է ատենապետը: Դեռ՝ 1993 թ. հունվարի 14-ին, ստեղծվեց Գորիսի քաղխորհրդի պատգամավորական խմբակցությունը, որը բավականին մեծ հեղինակություն ունի: Պատահական չէ, որ արդեն իսկ բազմաթիվ պատգամավորներ դիմել են մեր ակումբին՝ ծանոթանալու կուսակցության կանոնադրությանը»:

«Այն օրերին, երբ Ստեփանակերտի վիճակը շատ ծանր էր՝ Շահումյանի եւ Մարտակերտի շրջաններից հազարավոր փախստականներ էին ապաստանել այնտեղ, ակումբի ուժերով կազմակերպեցինք օգնություն Ղարաբաղին, պատմում է ակումբի անդամ, քաղխորհրդի գործկոմի նախագահի այժմ արդեն նախկին տեղակալ Անդրանիկ Հարությունյանը: 8 տոննա հաց եւ հագուստ հասցրինք Ստեփանակերտ: Մասնակցել ենք նաեւ Շուշիի գրադարանի ստեղծմանը: Դրանով զբաղվում էր հիմնականում մանկական ստեղծագործական տան տնօրեն Սուսաննա Սարգսյանը: Ակումբն զբաղվում է նաեւ Սուս, Չաքուխ, Քաշաթաղ (Լաչին), Ծիծեռնակավանք, Գյուլիբերդ բնակավայրերի վերաբնակեցման աշխատանքներով: Մասնավորապես Սուս գյուղի վերաբնակեցմամբ զբաղվում է քաղխորհրդի պատգամավոր, մեր խմբակցության անդամ Ալբերտ Բաղալյանը: Մարդիկ գյուղում արդեն մշակում են այգիներն ու բանջարանոցները, շուտով վերջնականապես կտեղափոխվեն ընտանիքներով, սակայն չենք կարողանում լիարժեք կերպով օգնել՝ վրանների, [illegible], ինչպես նաեւ պարարտանյութերի ու թունաքիմիկատների մեծ պակաս կա»:

Ակումբը շարունակում է օգնությունն Արցախին: Այսպես, Գորիսի տպարանում, որի տնօրենը «Սյունիք» ակումբի ատենապետ տիկին Ստեփանյանն է, հրատարակվել է «2500 բառ» գիրքը (տպաքանակը՝ 2000), որը նախատեսված է Ղարաբաղի համար: Ընդ որում, ակումբը ֆինանսել է այդ հարցը եւ ծախսերի մի զգալի մասը վերցրել իր վրա: Եվ, այնուամենայնիվ, ակումբի առջեւ այսօր լուրջ խնդիրներ կան: Դրանցից մեկը շենքի հարցն է: Ժամանակին քաղգործկոմը մի շենք էր հատկացրել, որտեղ պիտի տեղավորվեին Գորիսում գրանցված բոլոր կուսակցությունները, սակայն շենքը լուրջ վերանորոգման կարիք ուներ, իսկ պայմաններն ուղղակի հանրակացարանային էին: Ավելի ուշ ակումբին առաջարկվեց մեկ սենյակ, սակայն դա շատ քիչ էր: Երեւի իմաստ ունի Գորիսում ակումբի համար շենք գնելու մասին մտածելը, մանավանդ որ ակումբն օրեցօր ընդլայնվում ու հզորանում է, եւ բացի այդ, գտնվելով դեպի Ղարաբաղ եւ Իրան տանող մայրուղիների խաչմերուկում, Գորիսը հետագայում կարող է դառնալ Զանգեզուրում կուսակցության գործունեության կենտրոնը: ■

ՍՓՅՈՒՌՔ

Ամերիկահայությունը նշեց մայիսի 28-ը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Հայաստանի առաջին հանրապետության 76-րդ տարեդարձի կապակցությամբ Ամերիկայի Հայ դատի հանձնախումբը կազմակերպել էր մի հանդիպում, որին ներկա էին Կալիֆորնիայի պատգամավորության եւ Կալիֆորնիայի ներկայացուցիչների տան եւ ծերակույտի անդամներ, որոնց թվում նահանգի ծերակույտի անդամ Քերի Ռայրը, խորհրդարանականներ Մեյիքան Ռոյը եւ Ռիչարդ Փոլանկոն: Հանդիսության գլխավոր բանախոսը Հայ դատի Ամերիկայի հանձնախմբի ատենապետ Մուրադ Թոփալյանն էր: Տոնակատարության առթիվ հատուկ մեծարանքի արժանացան Քերոլ Էդգարյանը եւ պրոֆեսոր Դանիել Միլլերը կնոջ հետ: Քերոլ Էդգարյանը «Հողացող Նփրաս» գրքի հեղինակն է, որը ներկայացնում է Հայկական ցեղասպանության ազդեցությունը երեք սերունդների վրա: Ներկայումս նա շրջում է Միացյալ Նահանգների տարբեր շրջաններում՝ ընթերցողներին ներկայացնելով իր վեպը: Մայիսի 20-ին նա ելույթ է ունեցել Սի Էն Էն կայանի հեռուստածրագրերից մեկով: Իսկ պրոֆեսոր Դանիել Միլլերն ու իր կինը հեղինակներն են «Վերապրողները» գրքի, որն ընդգրկում է եղեռնից վերապրողների վկայություններ: Տիկին Միլլերն ինքը հայուհի է, որի հայրը նույնպես եղեռնի վերապրողներից է:

Վաշինգտոնում Հայոց պետականության վերականգնման օրվա տոնակատարությունն անցավ ՀՅԴ «Սեպուհ» կոմիտեության նախաձեռնությամբ եւ կազմակերպությամբ: Այն սկսվեց մայիսի 28-ին Սբ. Խաչ եկեղեցու հանրային հավաքների սրահում: Այս հանդիսության ընթացքում ելույթ ունեցավ ՄԱԿ-ում Հայաստանի Հանրապետության ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Արզումանյանը:

Հանդիսության պատվավոր նախագահն էր ԱՄՆ-ում Հայաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ռուբեն Շուգարյանը: Հանդեսին ներկա էին ԱՄՆ-ի Արեւելյան շրջանի եւ Կանադայի Կիլիկյան թեմի առաջնորդ Տեր Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Աշճյանը, «Ցեղասպանությամբ եւ դավով հափշտակված Հայաստան» գրքի հեղինակ, Հայոց եղեռնից վերապրող 83-ամյա Արամ Այվազյանը, Հայաստանի Հանրապետության Վաշինգտոնի եւ ՄԱԿ-ի դեսպանությունների լրիվ անձնակազմերը, որոնք մեծարվեցին հանդիսության ընթացքում:

Օրվա հանդիսավար «Սեպուհ» կոմիտեության ներկայացուցիչ Գուրգեն Ասատրյանը բացեց երեկոն, որից հետո երգվեցին ԱՄՆ-ի եւ ՀՀ պետական հիմները: Այնուհետեւ Մեսրոպ արքեպիսկոպոսն օրհնեց սեղանը, եւ ճաշկերույթին հետեւեց պաշտոնական մասը: Օրվա բանախոսներն էին Արամ Այվազյանը եւ Ալեքսանդր Արզումանյանը: Վերջինս շնորհակալություն հայտնեց «Սեպուհ» կոմիտեությանը՝ ստեղծված առիթի եւ իրեն ու անձնակազմին ուղղած հրավերի համար, ապա նշեց, որ մայիսի 28-ի նշումն ու հիշատակումը մի նոր իմաստ է ստանում ներկայիս անկախ Հայաստանում: Դեսպան Արզումանյանը, զուգահեռներ անցկացնելով 1918-ի եւ ներկա անկախությունների միջեւ, անդրադարձավ ուրույն պետականության անհրաժեշտությանն ու արժեքին: Նա իր հանգամանալից խոսքում մեջբերումներ կատարեց նախկին հանրապետության վարչապետներ Ալեքսանդր Խատիսյանից եւ Հովհաննես Քաջազնունուց, հատկապես անդրադառնալով հայ ժողովրդի հոգեբանական փոփոխության ու մարտական ոգու ամրացմանը: Խոսքի ավարտին նա կոչ արեց նեցուկ կանգնել Հայաստանի Հանրապետության ամրապնդմանը: ՀՅԴ «Սեպուհ» կոմիտեությունը դեսպաններ Արզումանյանին եւ Շուգարյանին նվիրաբերեց ՀՀ զինանշանի ոսկյա կրծքանշաններ, որից հետո փակման խոսք ասաց Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Աշճյանը: Հանդիսությունն ավարտվեց երեկոյան ժամը 23-ին: ■

ՄԻԱՅՆ ՄԵԶ ՄՈՏ
Դուք կարող եք ձեռք բերել
Այցետոմսեր օրվա ընթացքում
Վկայականներ գունավոր լուսանկարով (պրոֆեսիոնալ լուսանկարիչը նկարահանում-ները կկատարի Ձեր գրասենյակում)
ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ
բազմագույն բլանկներ, բուկլետներ, բլոկնոտներ, հրավիրատոմսեր
գովազդային վահանակներ, աֆիշաներ
Arina
ԳՈՎԱԶԴԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ
ԿԱՐԾԱՑՐԵՔ ՁԵՐ ՀԱՋՈՂՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԻՆ
Հեռախոս 52-22-48

digitised by A.R.A.R.@

ՖՐԱՆՍԻԱ

Սպառողներին խաբելը հանցագործություն է

Սպառողների ընկերության օգնությամբ ֆրանսիացիները յուրաքանչյուր տարի շահում են հազարավոր դատեր: Այս մասին է գրում մոսկովյան «Իզվեստիա» թերթը մայիսի 18-ի իր համարում:

Տուր քաղաքի բնակչուհի Սոֆին հիասթափված էր: Առաջին լվանալուց հետո, նրա նոր տարազը «մեկ» էր: Հիասթափությունը փոխարինվեց վրդովմունքով, որովհետեւ տարազին կարված պիտակը չէր նախազգուշացնում, որ լվանալ չի կարելի: Աղջիկը նետվեց «Կաս-կաս» հանրախանութը, որտեղ նրան վերադարձրեցին վճարված 289 ֆրանկը: Սակայն ֆրանսուհին որոշեց, որ այդ գումարը չի փոխհատուցում իրեն հասցված բարոյական վնասը եւ դիմեց քաղաքային դատարան: Վերջինս որոշեց, բացի 289 ֆրանկից, խանութը պարտավոր է Սոֆիին, որպես փոխհատուցում, լրացուցիչ վճարել 200 ֆրանկ:

Սեւր քաղաքում մուտք գործելով նորակառույց շենքը, Միշելը հայտնաբերեց շինարարական ինչ-որ թերություններ, որոնք նախկինում վրիպել էին աչքից: Նա հրավիրեց մի փորձագետի, որը հաշվարկներ կատարեց, որից հետո նորաբնակը քաղաքացիական օրենսգրքի համապատասխան հոդվածի հիման վրա շինարարական ֆիրմային դատի տվեց եւ ստացավ 13 հազար ֆրանկ: Եվս մի օրինակ. ծովափնյա Դյեպ քաղաքի մսավաճառին երկու ամսով ազատազրկեցին եւ տուգանեցին 71400 ֆրանկով այն բանից հետո, երբ, ինչպես պարզվեց, նա վաճառել էր ոչ թարմ միս եւ թռչնեղեն: 100 հազար ֆրանկով տուգանվեց Նանսի քաղաքի Ժան Լեռմիթ վիրաբույժը, որը վիրահատման համար կաշառք էր վերցնում: 200 հազարով տուգանվեց զարաժի մի տնօրեն, որը օգտագործած մեքենան վաճառելուց առաջ հետ էր պտտել վազքաչափը:

Երկրում սպառման վերաբերյալ ազգային խորհրդի անդամ հանդիսացող սպառողների 20 խոշորագույն ընկերություններ զբաղված են ապրանքների եւ ծառայությունների ուսումնասիրմամբ, որոնք պետական եւ մասնավոր հատվածներն առաջարկում են ֆրանսիացիներին: Սրանք բոլորը միջնորդներ են իրենց հայրենակիցների եւ շուկայի միջեւ:

Ֆրանսիական թերթերը հիշեցնում են, թե ինչպես սպառողների դաշնակցային միության համառ ջանքերով «Ռենո» ավտոմեքենաշինական ընկերությունն ստիպված էր առեւտրից հանել եւ հաճախորդների ձեռքին գտնվող տասնյակ հազարավոր ավտոմեքենաներ հետ բերել, որոնցում հայտնաբերվել էր մի լեկան խոտան:

Ֆրանսիական ընտանիքների դաշնությունը, որն իր շարքերում ընդգրկում է 160 հազար անդամներ եւ երկրի 600 քաղաքներում ունի իր ներկայացուցչությունները, հայտնում է, որ անցյալ տարի զբաղվել է 16500 գործերով, հիմնականում սպառողների իրավունքների պաշտպանությամբ բնակարանների վարձման, օգտագործված ավտոմեքենաների գնման, տուրիստական կոլեկտիվ ուղեւորությունների, կեղծ գովազդի դեմ: Դաշնությունը շահեց այնպիսի կարեւոր գործեր, ինչպիսին բնակչության համար բոլոր ֆրանսիացիներից պարտադիր տարֆի իջեցումը: Թույլտվություն ստացան մեծ խանութներում դեղորայք վաճառելու, որտեղ գները ավելի ցածր են, քան դեղատներում: Շահեց նաեւ բոլորյան մի ճամփորդական ընկերության դեմ հարուցված գործ, որը ստիպված էր 12 հազար ֆրանկ վճարել մի ամուսնական զույգի դեմ Սիցիլիա չկայացած ուղեւորության համար:

Այժմ այդ դաշնությունը, որում համապատասխան հիմունքներով ընդգրկված են մոտ 30 հազար ֆրանսիացիներ, ուժերը կենտրոնացնում է, որպեսզի երկաթգծերի ազգային ընկերությունից ստանա բազմանդամ ընտանիքների համար տոմսերի գների իջեցում: Միաժամանակ նա կոչ է անում այն դրամատների դեմ, որոնք բանկային գործարքներ կնքելու ժամանակ հաճախորդներին փաթաթում են ստրկական պայմաններ, ինչպես նաեւ այն մոնոպոլիայի դեմ, որից Ֆրանսիայում օգտվում են բաղման գրասենյակները:

ԱՄՆ

ԿՀՎ-ն բարեփոխումների առջեւ

ԿՀՎ-ի աշխատակից Օլդրիջ Էյմսի գործը, որը երկար տարիներ աշխատել էր խորհրդային, իսկ այնուհետեւ ռուսաստանյան հետախուզության օգտին, սկիզբ կդնի ԿՀՎ-ի ճակատագրի մասին համազգային երկարատեւ եւ դժվարագին բանավեճություններին, համարում է ներկայացուցիչների պալատում հետախուզության հարցերով մշտական կոմիտեի նախագահ Դեն Հլիքմենը:

Այդ բանավեճերը տակավին ընթանում են: Այո, Էյմսը դավաճան է, նա վնաս է հասցրել Միացյալ Նահանգների անվտանգությանը, սակայն դատարանում նրա հայտարարությանն անհրաժեշտ է ականջ դնել, այն բոլորովին էլ անիմաստ չէ: Կենտրոնական հետախուզական վարչությունը, իր ցուցմունքներում ասում էր Էյմսը, «զբաղվում է խարդախություններով. հոգալով իր սեփական շահերի, այնտեղ նստած բյուրոկրատ-կարիերիստները կարողացան խաբել ամերիկյան քաղաքագետների եւ քաղաքացիների մի քանի սերունդների, իրենց աշխատանքը հրամցնելով որպես անհրաժեշտ եւ արժեքավոր»:

Եվ թեեւ բոլորին պարզ է, որ ԿՀՎ-ի քննադատությունն Էյմսի համար ինքնապաշտպանության մի ձեւ է, նրա մեղադրանքները ոչ ոք ծաղրանքի չի վերածում:

Հատկանշական է, որ Էյմսի կալանավորումը ԿՀՎ-ի նկատմամբ համակրանքի, ափսոսանքի ալիք չառաջացրեց այն մասին, որ այդ կազմակերպության փայլուն մունդիրի վրա չարագործը կարողացավ մի կեղտոտ բիծ դնել: Այստեղ համարում են, որ թեեւ այս ծախողումը օրինաչափական է եւ թեեւ Ամերիկան շահեց «սառը պատերազմը», ԿՀՎ-ն իր պատերազմը՝ լրտեսական պատերազմը տանուլ տվեց: Եվ այդ կատարվեց, չնայած որ նա ուներ գաղտնի եւ ակնհայտ գործակալների բազմաթիվ մի բանակ, որ զինված է աշխարհով մեկ: Եվ դա չնայած այն բանին, որ անցյալ տարի ԱՄՆ-ի հետախուզական համակարգության բյուջեն, որի մեջ ԿՀՎ-ն մտնում է որպես բաղադրիչ գլխավոր մասով, անցյալ տարի կազմեց 28 միլիարդ դոլլար:

Այժմ Ամերիկան խորհում է այն մասին, թե այդ դրամն ինչպես ավելի խելացիորեն ծախսել: Ցանկանում է իմանալ, թե ուր են գնում այդ փողերը եւ, արդյոք ավելի շատ վնաս, քան օգուտ չե՞ն բերում Միացյալ Նահանգներին: Ոչ վաղ անցյալում հետախուզության հարցերով սենատական կոմիտեի փոխնախագահ Պատրիկ Մոյնիհենը գտնում է, որ այն տեղեկատվությունը, որը ԿՀՎ-ն ստանում է գաղտնի խողովակով, վերջին հաշվով գնված է եւ մի անգամ չէ, որ ապակողմնորոշել է ԱՄՆ-ի նախագահներին: «Երբ հայտնի է, որ տեղեկատվությունը գողացված է, վերցվում է սենսացիան, ապա նրա արժեքը մեծանում է»: «Մեզ արդյոք անհրաժե՞շտ է զբաղվել լրտեսությամբ այն չափագծերով, ինչպես նախկինում», հարց է տալիս կոնգրեսական Դեն Հլիքմենը: Էյմսի գործը նա անվանեց «ԿՀՎ-ի համար դարաշրջանի վերջ»:

Սակայն դա նշանակու՞մ է, արդյոք, որ ԿՀՎ-ն կենթարկվի ինչ-որ հիմնային բարեփոխման: Նման ենթադրությունների համար, ըստ երեւույթին, հիմքեր չկան:

Այնպես որ, ավելի շուտ, չփոխելով իր աշխատանքի նախկին ուղղությունները, ԿՀՎ-ն իր գործունեությունը կտարածի ինչ-որ նոր ոլորտների վրա: Նրանցից գլխավորը միջազգային կազմակերպված հանցագործությունն է:

Վարչության տնօրեն Ջեյմս Վուլսին օրերս հայտնեց, որ իր գերատեսչությունը ձեռնամուխ է եղել դեպի ԱՄՆ նարկոբիզնեսի թափանցման, չինական հանցավոր խմբավորումների, իտալական մաֆիայի դեմ պայքարին: ԿՀՎ-ի ներկայացուցիչներից մեկը նա առաջին անգամ անվանեց նաեւ «ռուսական ելուզակախմբերը»:

Մի բանում կարելի է չկասկածել. Օլդրիջ Էյմսի մերկացման հետ կապված սկանդալը Վաշինգտոնի կողմից կօգտագործվի նրա համար, որպեսզի ԿՀՎ-ն դառնա ավելի ժամանակակից եւ ավելի արդյունավետ կազմակերպություն: Այդ ուղղությամբ առաջին քայլերից մեկն արդեն կատարվել է. Բիլ Քլինթոնը ստորագրել է ԿՀՎ-ի եւ հետաքննությունների դաշնակցային բյուրոյի համատեղ գործունեության մասին կարգադրությունը: Խոսքը վաղեմի մրցակիցների համագործակցության մասին է: Չէ՞ որ այդ ֆեդերալ բյուրոն էր, որ գտավ Օլդրիջ Էյմսի հետքը:

«ԼԳ», 11 մայիս, 94

ՏԱՐԱԾՔ

Ավտոգողերին՝ կախաղան

ՊԵԿԻՆ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Չինաստանի հարավում միանգամից 33 ավտոգող դատապարտվել են կախաղանի՝ ավտոգողության դեմ ուժեղացված պայքարի միջոցառումների շրջանակում: Այդ զանգվածային ակցիան իրականացվել է հարավային Չինաստանի 14 քաղաքներում միաժամանակ ընթացող դատավարությունների ավարտից անմիջապես հետո:

Բուտրոս-Ղալին բացեց խաղաքթերը

ՄԱԿ, 27 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս-Ղալին առաջին անգամ բացեիբաց հայտարարեց, որ ցանկանում է երկրորդ ժամկետով մնալ իր պաշտոնում: Թեեւ այդ մասին արդեն մի քանի ամիս լուրեր էին պտտվում ՄԱԿ-ի կողպարաններում, այդուհանդերձ այստեղ նրա արած բացահայտ խոստովանությունը պայթած ռումբի տպավորություն գործեց: Բուտրոս-Ղալին խաղաքթերը լիովին բացեց մայիսի 25-ին ՄԱԿ-ի կենտրոնակայանում կայացած մամլո ասուլիսում: Այն հարցին թե ինքն, արդյոք, մտադի՞ր է մնալ երկրորդ ժամկետով, Բուտրոս-Ղալին այս անգամ արդեն ուղակի հայտարարեց. «Ենթե այդ հարցը բարձրացվի 1996-ին, ապա դա կախված կլինի իմ ֆիզիկական վիճակից: Երբ ես ինձ լավ զգամ, ապա միանգամայն ազնվորեն կասեմ, որ կողմ եմ»:

Գլխավոր գաղտնիքները հողի տա՞կ են

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 27 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հյուսիսային Կորեյան արդեն միջուկային զենք ունի, գրում է «Փրեյդ» հանդեսը, վկայակոչելով «ԱՄՆ-ի հետախուզական գերատեսչությունների աղբյուրներ»: «Այդ աղբյուրների տվյալների համաձայն, նշում է հանդեսը, Հյուսիսային Կորեայի գլխավոր ռազմական գաղտնիքները հողի տակ են, որտեղ դրանք չեն կարող հայտնաբերվել ամերիկյան հետախուզական արբանյակների կողմից»: Հանդեսը նշում է, որ ատոմային ռումբի ստեղծումը հնարավոր է դարձել «Ռուսական տեխնոլոգիաների ու բաղադրամասերի շնորհիվ»: Հոդվածում ընդգծվում է, որ ԽՍՀՄ տրոհումից հետո միջուկագետ մասնագետները ոչ միայն առանց Ռուսաստանի կառավարության հավանության, այլեւ առանց նրա գիտության շարունակել են Փենյանին տրամադրել «տեղեկություններ ու բաղադրիչներ, որոնք անհրաժեշտ են միջուկային զենքի արտադրության համար»:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է

«INFOTEC 6500» մակնիշի գերմանական ֆաքս,

«OPEL REKORD HONDA PRELUD» եւ

«MERSEDES JEEP» մեքենաների որոշ

պահեստամասեր:

Զանգահարել 25-55-92 հեռախոսահամարով

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Զառանցել է հանուն գոլֆի

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 27 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ի վարչակազմի աշխատակազմի բարձրաստիճան աշխատակից Դեւիդ Ուոթքինսը հրաժարական տվեց, երբ հայտնի դարձավ, որ նախագահական ուղղաթիռն օգտագործել է անձնական նպատակներով: Այդ մասին հինգշաբթի Սպիտակ տանը կայացած մամլո ասուլիսում հաղորդեց Բիլ Քլինթոնը:

Խայտառակ պատմությունը ծագեց, երբ Մերիլենդի նահանգում լույս տեսնող «Ֆրեդերիկ Նյուս փոստ» թերթը հրապարակել էր Ուոթքինսի եւ վարչակազմի աշխատակազմի եւս մի քանի այլ բարձրաստիճան աշխատակիցների լուսանկարը, որոնք դեպի նախագահական ուղղաթիռն էին շարժվում մականներով: Գոլֆ խաղալու համար թռիչք էր կատարվել դեպի ֆեդերալ օկրուգի հարեւան նահանգ անցած երեքշաբթի, եւ խնդիրը միանգամից աղմկահարույց բնույթ էր ստացել: Նախագահի կարգադրությամբ Սպիտակ տան աշխատակիցների աշխատակազմի ղեկավար Թոմաս Մակլարտին քննում է տեղի ունեցած միջադեպը: Առայժմ հայտնի չէ, թե գոլֆում Ուոթքինսի ծախող խաղակիցներն արդյոք նույնպես պատասխանատու կլինեն:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

«Ժիգուլիները»... Թուրքիայից

Թեեւ տարասահմանից ներմուծվող ավտոմեքենաների առատությունը, այնուամենայնիվ, վերջին երկու տարում Թուրքիայում ամենահանրաճանաչ ավտոմեքենաներն են մնում ռուսաստանյան «Ժիգուլիները»: 7-9 հազար դոլար արժողությամբ 08-երին եւ հատկապես 09-երին մրցակցում է միայն չեխական «Շկոդան»: Թուրքերը գտնում են, որ Տոլյատի գործարանի ավտոմոբիլներն իրենց դասով ավելի բարձր են: Այնուամենայնիվ, նույնիսկ այդպիսի համեմատաբար էժան եւ պարզ ավտոմոբիլներով թուրքական շուկան գործնականում արդեն լեփլեցուն է: Ուստի Թուրքիայում «Լադան» ներկայացնող «Չելիք-մոտոր» ֆիրման ստիպված է ճգնաժամի ելքը որոնել արտասահմանում ռուսաստանյան մեքենաների վաճառքով: Առաջին երկիրը, որը մտադիր է գնել ռուսաստանյան «Ժիգուլիները», եղավ... Ադրբեջանը: Համաձայն Ադրբեջանի հետ թուրքական վերը նշված ֆիրմայի կողմից ստորագրված պայմանագրին, այնտեղ տարեկան կառաքվի երեք հազար ավտոմեքենա:

Ինչպես մամլո ասուլիսում հայտարարեց ֆիրմայի ղեկավար խորհրդի անդամ Մերին Էջեւիթը, Ադրբեջանի հետ մեկտեղ ավտոմեքենաների գնման պայմանագիր կստորագրվի Վրաստանի, Հայաստանի, Թուրքմենստանի կողմից: Նրա խոսքով,

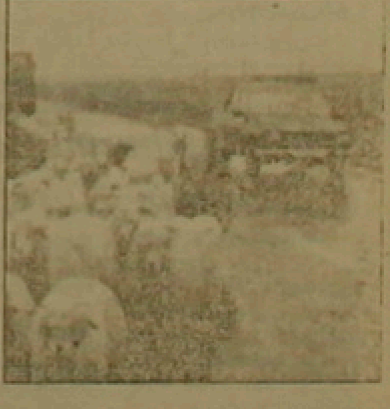

Թուրքիան արդեն այսօր կարող է արտահանել մինչեւ 600 պահեստամասեր ռուսաստանյան «Լադայի» համար: Ավելին, «Չելիք մոտոր» պատրաստ է դիմել «VAZ» գործարանի ղեկավարությանը, առաջարկելով առաքել մոտ երեք հարյուր անուն պահեստամասեր:

«Տրուդ», 18 մայիս, 94

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Քաղաքի ծայրամասում, վիճե քաղաքամասերի գիշերային բոհեմի մեջ, «Էկզոտիկա» անունը կրող ստրիպտիզ բարում է Ատոմ Եգոյանն ամփոփել իր բուն մտահղացումը: Ի՞նչ է կատարվում այստեղ: Աղջիկներ, որ զվարճացնում են բեմի վրա՝ փչացնելով համախմբին, առանց սիրո, գործարքով: Էրիկը կրում է Քրիստինայի հանդեպ իր ցանկության սուգը: Ֆրանսիսը կրում է Էրիկի հետ ունեցած կապի հիշողությունները: Եվ սա մի հրաշալի ծես է կինո հորինելու: Հյուսել մի հոյակապ մոնտաժ, որ կանայք և տղամարդիկ՝ որոված իրենց դաստիարակ, բարի խորքում փակված, ամեն ինչի բոլորակում ճառագայթվում են հանկարծ դրսից եկած լուսավոր պատկերի ազդեցությամբ: Միգուցե սա երազ է: Ոչ բոլորովին: Միայն Ատոմ Եգոյանի գաղափարը հրամցնելու եղանակն է, որ իրենց դժբախտությունների, հուզումների,

Ատոմ Եգոյանի ֆանտազիան

Կանադահայ հայտնի կինոռեժիսոր Ատոմ Եգոյանն առաջին անգամ մուտք գործեց Կաննի փառատոն իր «Էկզոտիկա» ֆիլմով և... շահեց միջազգային ժյուրիի մրցանակը:

խորշերին, հայելիներ, աղյակներ, բազմախուփ դռներ, շաղված լույսերի խաչվող կրակներ և կարդեսներով ծածկված պատեր, ինչպես Ալի Բաբայի քարանձավում: Աստիճանաբար համակում է ցանկությունը՝ գլորվել աստիճաններով, ցատկել մի պլանից մյուսը, հետազոտել այս լաբիրինթոսը՝ նույնքան աղավաղված, որքան այնտեղ հանդիպող դերասանները: Ի՞նչ են լսում բարում: Սա էական է: Հեռատես պատկերների հենց առաջին սահից, էկզոտիկ բույսերի բաց տերևների մեջ, պատսակների դեպ փարփվում է երաժշտությունը ֆիլմի շուրջը: Դասընթացային նվագի նուրբ հոսքը բրբռում է արևելյան երաժշտության զեփյուռից: Արդ՝ «Էկզոտիկայի» պատերի ներսում տարածվում է տեխնո-դիսկոյի հնդմուկը՝ ընդհատված շողի ալիքավոր բախումներով: Այն փոփոխվում է անձայնից անձայն, տատանվում, և վերջապես դառնում է մի հսկա բաբախյուն, որ դաշտում է կերպարներին վերջին բախտցներում: Մաշվող հնչյունների այս ժառանգը, կտրած-կոլլված ազդեցությունների այս նյութը, հիպնոտացնող այս ռիթմականությունը սիրտ են բռնում: Եգոյանի լսավոմ ամեն ինչ առեղծվածային է: Ամեն ինչ անցնում է, վառվում, փոխանակվում: Տղամարդկանց միջև ընդամենը բալետի մի տոմսի համար, մարմնական սեր գաղտնիքի դիմաց: Յուրաքանչյուր առաջարկի մեջ արգելք, դավաճանություն կա: Ահա, սա է, որ մեզ գերում է, նկարահանելու այս վիրտուոզ կերպը: Առանց շաղախանելու, ասելիքի ծանրությամբ, առանց խոսքերին վերապահելը կերպարներին ազդեցող կարերը, զարգացնել պատմությունը կուռոնին, անող ցանկության նման, և ամեն ինչ լուծել միանգամից վերջում, նվիրել բանալիները, որոնք մի փոքր բերկրություն են այս նեղ աշխարհի և մեր անձկությանը: Բայց ովքե՞ր են աղբյուրում «Էկզոտիկայում»: Մի քանի ֆիգուրների մտերմության շուրջ Եգոյանը երկար ժամանակ դառնում է ծածկոցը: Ստրիպտիզուհիների փակ աշխարհում նա ցանկացել է նկարահանել այնպես, ինչպես բոքսլանում են հագուստները: Այս ձևով բացահայտվում են Ֆրանսիսի հարկերի տնտեսը, որին ստեղծը բերում է բար խաղաղություն փնտրելու դերպակյան Քրիստինայի մոտ, Թոմասը, երիտասարդ նավավար, դավաճեր, Թրեյսին, բացակա երեխայի դայակը, և, իհարկե, բարի տերերը՝ Զոյեն և Էրիկը:

Զոյեն կրում է իր մեջ Էրիկի երեխությունների կարքով, ճմլված իրենց բնազդային վավաշումների տակ, հուսահատությունից կարկասարոխնակ և էկզոտիկ խորքերի խորքում, կերպարներն ամենևին էլ օտար չեն, ոչ էլ բոլորովին միայնակ:

«Էկզոտիզմը վարմունքի մեջ է»

«Libe'ration» թերթի հարցազրույցը Եգոյանի հետ

- Ինչպե՞ս հղացար ֆիլմի գաղափարը, ծեր բնականան հարկային տեսուչի այցից հետո՞:

- Ամենասկզբում տեսա մի լուսանկար, ֆրանսիական ամսագրում, մի շատ ցանկագրգիռ կին էր, որին ծեր բռնել էին սահմանի վրա՝ արևադարձային բույսի ծլեր գողանալու համար, որ նա թաքցրել էր փորի շուրջը: Այս պատկերն ինձ շատ ներեց, հատկապես նրա բարեհեր մարմնի և վրան սողունով փակցված ծլերի արհեստական տեսարանի համադրության պատճառով: Պատկեր՝ միաժամանակ էրոտիկ և պաշտպանական: Բայց ճիշտ է նաև, որ հարկային տեսուչի այցն էլ ինձ շատ հմայեց: Այս բյուրոկրատը հասու էր իմ կյանքի ամենախնդիր գործողություններին: Նման կերպարները ձեզ ստիպում են անընդհատ արդարացնել ձեր ամենանշին գործողությունները, օրինակ՝ ինչու եք այդքան շատ դրամ ծախսել և այլն:

- Դուք ինքներդ վուայերիստ եք կինոյում (վուայեր նշանակում է բավարարության համար թաքուն էրոտիկ տեսարաններ դիտող): Դուք թույլ եք տալիս, որ այդ մտամտեռումը ձեզ տանի մինչև վերջ, թե՞ աշխատում եք այն կառավարել:

- Ոչ, չեմ կառավարում, ես փորձում եմ հավատարիմ մնալ ծեսի և կառուցվածքի սկզբունքներին, որոնք համապատասխանում են իմ զգացմունքներին: Իմ դիրքորոշումը վուայերիստական է, ես դա չեմ թաքցնում, նույնիսկ եթե ճիգ անեմ, միևնույն է, դա ինձնից ավելի ուժեղ է: Իմ ուղեղը չի կարող այլ կերպ գործել: Հետո, բնական կամ սովորական ոչինչ չկա պատկեր ստեղծելու կերպի մեջ. սա չափազանց հաշվարկված, կշռադատված գործողություն է:

- Ձեր ֆիլմերում մարդիկ հաղորդակցվում են միայն տեխնոլոգիական տարբերների միջոցով (լուսանկար, վիդեո, ավտոմատ պատասխանող և այլն), «էկզոտիկայում» մարմիններն են, որ վերցրել են մասնավորական տեղեկատվության դերը:

- Իրոք, առաջին անգամն է, որ իմ դերասանները հաղորդակցվում են սեփական ֆետիշների միջոցով. Քրիստինայի դպրոցական համազգեստը կամ Թոմասի ընկերուհու մաշկի գույնը: Վերնագրի էկզոտիզմը հատկապես վարմունքների էկզոտիզմն է, որ ծառայում է զգացմունքները, հույզերը ուղղորդելուն, կենտրոնացնելուն:

- Իսկ ո՞րն է դիտողի տեղը:

- Իմ միակ հաճույքը հանդիսատեսին գրգռել, հրահրելն է: Ես ցանկանում եմ նրանց առճակատման հանել իրենց խոր մղձավանջների, երևակայական քմայքների դեմ: Սակայն նպատակ չունեմ սարսափի ֆիլմ նկարահանելու, բառի բուն իմաստով: Միակ կարևոր հարցը հետևյալն է՝ ո՞ր դիրքում է գտնվում այսօր հանդիսատեսը: Դանդաղորդություն է ռեժիսորի համար հավերժացնել ռոմանտիզմը կինոյում: Մենք դարձել ենք պատկերների, տեսարանների արդյունք, ծնունդ: Դժվար է հավելի նստել մեզ ուղեկցող տեսողական պաշարի հետ: Երբ ես մեկին ասում եմ՝ «ես քեզ սիրում եմ», անմիջապես դուրս են լողում բոլոր տեսած ֆիլմերի դրվագները, որտեղ մեկը մեկին ասում է՝ «սիրում եմ քեզ»:

Իմ ենթագիտակցությունը գործում է կինոխցիկի պես, որ ինձ զրկում է վերոհիշյալ նախադասությունն ասելիս՝ արդեն տեսած պատկերների մի ողջ բազմություն դրվագելով: 100 տարի առաջ, կինոյի ստեղծման ժամանակ, միմյանց նայելու ձևը միանգամայն տարբեր էր: Այսօր, մենք բոլորս փոքրիկ կինոխցիկ ունենք մեր մեջ, որ մեզ ուղեկցում և հսկում է անդադար:

Պատրաստեց
ՆԱԶԵԼԻ ՊԱՐԻՔՅԱՆԸ

ԵՐԵՎԱՆ

Բացվեց ռուսական երաժշտության փառատոնը

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Մայիսի 28-ին Երևանում բացվեց ռուսական երաժշտության փառատոնը, որը հովանավորում են Հայաստանի և Ռուսաստանի մշակույթի նախարարությունները: «Աշխարհը և մենք» ծրագրով հանդես է գալիս Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը՝ Լորիս Ճգնավորյանի ղեկավարությամբ: Փառատոնի բացմանը ելույթ ունեցան ՀՀ մշակույթի նախարար Հակոբ Մովսեսը, ՌԴ մշակույթի փոխնախարար Վադիմ Դյոմինը, Հայաստանում ՌԴ դեսպան Վլադիմիր Ստուպիշինը և մաեստրո Ճգնավորյանը: Նույն օրը Վադիմ Դյոմինը և ՀՀ մշակութային փոխնախարար Անելկա Գրիգորյանը հայ-ռուսական մշակույթին փոխհամագործակցության համաձայնագիր ստորագրեցին:

Երեկ, Երևանի ժուռնալիստի տանը «Զարթոդ լեխանության կանայք» այս առիթով հրավիրել էին մամուլի ասուլիս, որը փառատոնի ընթացքում կդառնա պարբերական ամեն երկուշաբթի, ժամը 11-ին: Ասուլիսին ներկա էին Վլադիմիր Ստուպիշինը, Լորիս Ճգնավորյանը, մենակատարներ Անաստասիա Չեբոտարյովան և Մովսես Պողոսյանը:

Նվագախմբի պատվավոր պրեզիդենտ տիկին Լուիզ Սիմոն Մանուկյանը Հայ գործարարների ֆորումին մասնակցելու պատճառով ասուլիսին ներկա չէր: Հայաստանի ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գևորգյանը և հյուրերը պատմեցին փառատոնի բացման տպավորիչ արարողության, առաջին համերգի մասին, որտեղ լեփ-լեցուն դահլիճը բուռն ծափահարություններով էր ընդունել Գլինկայի «Ռուսլան և Լյուդմիլա» օպերայի նախերգանքը, Չայկովսկու կոնցերտը ջութակի և նվագախմբի համար (մենակատար՝ Անաստասիա Չեբոտարյովա) և Շոստակովիչի 5-րդ սիմֆոնիան: Այսօր Մոսկվայի Չայկովսկու անվան կոնսերվատորիայի ուսանողուհին հանդես կգա մենահամերգով: Լորիս Ճգնավորյանը բարձր գնահատեց Չեբոտարյովայի կատարողական արվեստը. «Չնայած այնքան նոտակալին էր, բայց ես զմայլված լսում էի նրա նվագը»:

Չայկովսկու անվան միջազգային մրցույթի դափնեկիր (1986 թ.) Մովսես Պողոսյանն ապրում է ամերիկյան Պիտսբուրգ քաղաքում և դասավանդում է Դյուքեյնի համալսարանում: Մի քանի ամիս առաջ նրա աշակերտուհին դարձավ երևանցի Անահիտ Սեյրանյանը: Մովսեսը մտադիր է նույն հաջողությամբ Հայաստանից Պիտսբուրգ աշակերտելու փոխադրել երաժշտանոցի ևս մի ուսանողուհու: Հունիսի 4-ին Շնիտկեի ջութակի և նվագախմբի կոնցերտի մենանվագները կկատարեն Վարդի Մանուկյանը և Մովսես Պողոսյանը: Իսկ հունիսի 7-ին զույգը հանդես կգա ջութակի երաժշտության երեկո ծրագրով:

Վերջում մաեստրո Ճգնավորյանը հայտնեց, որ հայ երաժիշտներն ամբողջ աշխարհում են հայտնի ռուսական երաժշտությունն զգալու և վերարտադրելու իրենց բացառիկ հմտությամբ: Իսկ ընդհանրապես ոչ հայ երաժշտության մատչելիությունը հայ երաժիշտների համար նա բացատրեց այսպես. «Մենք աշխարհի ցավը գիտենք, աշխարհը մերը չգիտի: Այնքան կերգենք իրենց երգը, մինչև մերը լսելու ցանկություն առաջանա»:

ԻՏԱԼԻԱ

Հայաստանի քանդակագործները Դանտեին նվիրված միջազգային բիենալեում

Մայիսին, իտալական Ռավեննա քաղաքում տեղի ունեցած դանտեական թեմաներով բրոնզե քանդակի 11-րդ միջազգային բիենալեն այս տարի կրում էր «Դժոխքի դարպասներ» խորագիրը: Միջազգային ժյուրիի որոշմամբ ցուցահանդեսին լավագույն մասնակցություն ցուցաբերելու համար Դանտե Ալիգիերիի գերեզմանին դափնեպսակ դնելու պատվին արժանացավ հայ քանդակագործների պատվիրակությունը: Բիենալեի առաջին մրցանակը՝ 5 միլիոն իտալական լիր, շնորհվեց Գառնիկ Դավթյանին՝ «Դժոխքի դարպասներ» քանդակի համար: Ոսկե և արծաթե մեդալներ ստացան Սամվել Ղազարյանի «Դժոխքի դարպասներ» և Գեսիկ Բաղդասարյանի «Կյանք, դրախտ, դժոխք» աշխատանքները:

Բիենալեի մասնակից Սամվել Ղազարյանը հայտնեց, որ հայ քանդակագործների այս տարվա հաջողությունը Հայաստանին հնարավորություն է տալիս հաջորդ ցուցահանդեսի միջազգային ժյուրիի կազմում ունենալ իր ներկայացուցիչը:

Միայն դանտեական թեմաներով քանդակի այս ցուցահանդես-մրցանակաբաշխությունում, որ կազմակերպում է Դանտեի կենտրոնը, այս տարի ներկայացված էր աշխարհի 32 երկրի քանդակագործների 350 աշխատանք: Հայաստանը ներկայացրել էր 7 աշխատանք, սակայն ոչ բոլոր քանդակագործները կարողացան մեկնել Իտալիա:

ՆՏ

ՍՓՅՈՒՌՔ

Անատոլահայության «մնացորդաց»-ից մեկը՝ Մկրտիչ Մարկոսյան

ՐԱՖՖԻ ՀԵՐՄՈՆ,
ԱՐԱՐԱՏ

Մայիսի 17-ին, «Ֆրանսահայ գրքասերների» միության նախաձեռնությամբ, Փարիզի «Յանս քլաբ» ակումբում կազմակերպվել էր գրական երեկո՝ նվիրված թուրքահայ արձակագիր Մկրտիչ Մարկոսյանին՝ և նրա մասնակցությամբ: Այս հանդիպմանն ուրախալի մթնոլորտ էր տիրում, քանի որ տարբեր տեսակի դիրքորոշում ունեցող փարիզահայ մտավորականները «գրականություն և մշակույթ» հովանու ներքո կարողացել էին համախմբվել և միասնաբար միջոցառում կազմակերպել: Գրողի ստեղծագործական կյանքը ներկայացնելիս, հատուկ ուշադրություն դարձվեց նրա «Մեր այդ կողմերը» գրքին, որից հատվածներ կարդաց ինքը՝ հեղինակը: Այս գրքի թուրքերեն նախօրինակն արդեն լույս է տեսել Ստամբուլում, «Գյավուրի թաղամասը» խորագրով, և արժանացել գրաքննադատների բարձր գնահատականին: Մարկոսյանը, թուրքերեն, թուրքահայ գրականության մեջ շարունակում է Հակոբ Մնձուրու ստեղծագործական ուղին՝ գյուղացիության թեման, «Մեր այդ կողմերում», ինչպես նաև հեղինակի մյուս երկերում, որպես հայ ապրելու, որպես հայ սիրահարվելու, որպես հայ շնչելու փորձառությունը: Ներկայացված է մի աշխարհ՝ իր ադաթներով, օրենքներով, ուրախություններով և վախերով, որ այսօր կարող է դառնալ առնվազն երկու հսկա ֆիլմի նյութ:

ՀԱՄԵՐԳ

«Մշակութային օգնություն»

Մայիսի 26-ին Ստանիսլավսկու անվան ռուսական թատրոնի մուտքի դուռը կրկին փակ էր: Վերջին բարեգործական համերգով հանդես եկան ռուսական արվեստի մի խումբ գործիչներ և անսամբլներ: Մշակութային այդ ակտը, որի նպատակը մարդկանց սրտերը ջերմացնելն ու հայ-ռուսական ավանդական կապերի ամրապնդմանը նպաստելն էր, կազմակերպել էր մոսկովյան «Իմպերիալ» ֆիրման:

Վերջում ներկաներին դիմեց Զորի Բալայանը՝ հույս հայտնելով, որ այս խմբերի համերգները շուտով կկայանան Արցախում: «Մենք խիստ կարիք ունենք նաև մշակութային հումանիտար օգնության»: Հ. Մ.

ՃԱՊՈՆԻԱ

Արագ ծերացման սարք

ՏՈԿԻՈ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍ: Ճապոնացի սոցիոլոգները պնդում են, որ իրենց երկրում հասարակության ծերացումն ավելի արագ է ընթանում, քան այլ պետություններում: Գուցե հենց այդ պատճառով է հատուկ նաև Տոկիոյում հայտնվել արագ ծերացման սարքը, որը ստեղծվել է այն նպատակով, որպեսզի արտադրողներն ու սոցիալական ոլորտի աշխատողներն ավելի լավ հասկանան ծերերի պրոբլեմները: Սա շատ կարևոր է, քանի որ ցանկացած ծեր մարդ գիտի, թե ինչ ասել է երիտասարդ լինել, մինչ երիտասարդները միայն կարող են ենթադրել, թե ինչ են զգում ծերերը: Հիշյալ սարքը տեղավորվում է ճամփորդական պայուսակի մեջ և թույլ է տալիս վերարտադրել ծերերին բնորոշ բոլոր բարդությունները: Հատուկ բարձիկները, որ ամրացվում են ոտքերին ու թևերին, արթրիտի պատրանք են ստեղծում, եռամակերես ձեռնոցները դժվարացնում են ձեռքերի շարժումները և այլն: Այս սարքը, ըստ դրա հեղինակների, ծերերին կօգնի ավելի գործուն մասնակցել հասարակական կյանքին:

Ինքնաշխատ թերթող

ՏՈԿԻՈ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍ: Գրասենյակային տեխնիկայի արտադրության «Ռիկոհ» ընկերությունը հայտարարել է, որ սկսվում է էջերի թերթման ինքնաշխատ համակարգի թողարկումը, որը կարող է հաջողությամբ օգտագործվել բազմացնող սարքերում: Այս համակարգը, որ բաղկացած է ինտեգրալ սխեմաներից և թերթող սարքից, կարող է թերթել կարված էջերն առանց դրանք վնասելու: Համակարգն աշխատում է էլեկտրաստատիկ հոսանքի շնորհիվ և րոպեում կարող է թերթել ութ էջ: Ընկերությունը պատրաստվում է այս համակարգը պարունակող բազմացնող սարքերի թողարկումն սկսել ուղիղ մեկ տարուց:

digitised by A.R.A.R.@

ՀՀ ԳԱՎԱԹ

Երկրորդ տարին անընդմեջ «Արարատը» Հայաստանի գավաթակիր

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ
Մարզական մեկնաբան

Հայաստանի Հանրապետության անկախ պետականության տարեդարձի օրը տոնական հանդերձանքի մեջ էր Երեւանի «Հրազդան» կենտրոնական մարզադաշտը, որը վաղուց այդպիսի վիճակում չէր եղել: Մարզադաշտի ադմինիստրացիան ջանք չէր խնայել լրացուցիչ շուք հաղորդել տարվա ֆուտբոլային կենտրոնական հանդիպմանը: Ինքնագործ խմբերի եւ մարզական տարբեր ելույթներից հետո, մրցադաշտ դուրս եկան ՀՀ գավաթի 3-րդ խաղարկության եզրափակչի մասնակիցները՝ Երեւանի «Արարատը» եւ Գյումրիի «Շիրակը»: Խաղն անցավ գավաթի եզրափակիչին հատուկ բացառիկ լարված եւ հետաքրքիր պայքարում: Այն մեծ հաճույք պատճառեց մարզասերներին: Առաջին կեսին փոքր ինչ ակտիվ էին շիրակցիները: Սակայն թիմերն ընդմիջման գնացին առանց միմյանց դարպասը գրավելու: 2-րդ կեսին պատկերը փոխվեց: Նախաձեռնությունը տիրեցին արարատցիները: Զգացվում էր, որ շիրակցիները հոգնել են: Այնուամենայնիվ, երեւանցիներին ոչ մի կերպ չէր հաջողվում արդյունքի հասնել: Թվում էր, խաղի հիմնական ժամանակը կավարտվի ոչ-ոքի եւ կնշանակվի լրացուցիչ ժամանակ: Սակայն կատարվեց անսպասելին, որն անակնկալի բերեց հյուրերին: «Արարատի» կազմում փոխարինման դուրս եկած Կարեն Բարսեղյանը 82-րդ րոպեին հեռու տարածությունից հարվածեց: Գնդակը, դիպչելով «Շիրակի» խաղացողներից մեկին, ընդեց ուղղությունը եւ

«Արարատի» ավագ Արամայիս Տոնոյանը բյուրեղապակյա գավաթով

հայտնվեց գյումրեցիների դարպասում: Դա հյուրերի համար ցավալի գոլ էր, որն էլ վճռեց հանդիպման ելքը: Հաղթելով 1-0 հաշվով, Երեւանի «Արարատը» երկրորդ տարին անընդմեջ դարձավ Հայաստանի գավաթակիր: Իսկ «Շիրակը», նույնպես երկրորդ տարին անընդմեջ, եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերելով, չկարողացավ հասնել իր նպատակին: Ենթադրվում է, որ 2 թիմերն էլ այս տարի Հայաստանը կներկայացնեն եվրոպական մրցաշարերում: Համենայն դեպս, ՈՒԵՖԱ-ն լիազորել է ֆուտբոլի եվրոպական ասոցիացիային անդամագրված 48 երկրներին իրենց չեմպիոններին հայտավորել չեմպիոնների լիգայի մրցաշարին, պայմանով, որ ըստ դասակարգման 25-48-րդ տեղերում գտնվող թիմերը կմասնակցեն ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությանը: Երբ «Արարատը» նախընտրի ՈՒԵՖԱ-ի մրցաշարն, ապա «Շիրակը», ՈՒԵՖԱ-ի կողմից թույլտվության դեպքում, հանդես կգա գավաթակիրների գավաթի խաղարկությունում եւ ընդհակառակն:

Հայաստանի գավաթի 3-րդ խաղարկության եզրափակչում թիմերը հանդես եկան հետեւյալ կազմերով.

«Շիրակ». Զաքուրյան, Սարգսյան, Արտոյան, Վարդանյան, Ադամյան (80, Գրիգորյան), Նիկոլյան, Արք. Պետրոսյան, Թահմազյան, Ավետիսյան, Բեռնեցյան (60, Թումասյան), Շահնազարյան:

«Արարատ». Արմեն Պետրոսյան, Շահգելդյան, Գասպարյան, Տոնոյան, Ստեփանյան, Արթուր Քոչարյան, Սկրյան, Գրիգորյան, Մխիթարյան, Արզումանյան (46, Ստ. Սարգսյան), Յաղմուրյան (75, Բարսեղյան):

ԹԵՆԻՍ

«Հայաստանի Հանրապետութեան» մրցանակների համար

«Հայաստանի Հանրապետութիւն» օրաթերթը հերթական անգամ աչքի ընկավ սպորտի նկատմամբ իր հոգատարությամբ. այս անգամ կազմակերպելով հանրապետության լրագրողների եւ գրողների միջեւ սեղանի թենիսի առաջնություն: Մրցաշարին մասնակցեցին 8 հավաքականներ՝ «Կանչը», «Բրավոն», «Հայ զինվորը», «Երեկոյան Երեւանը», «Մաքսիմումը», «Անկախ լրագրողների» հավաքականը եւ «Հայաստանի Հանրապետութեան» 2 թիմեր: Մրցաշարն անցկացվում էր գավաթային մրցակարգով: 1-ին փուլում գրանցվեցին այսպիսի արդյունքներ.

«Անկախ լրագրողներ»-«Կանչ»	5-4
«Բրավո»-«ՀՀ 2»	0-5
«ՀՀ 1»-«Հայ զինվոր»	3-5
«Երեկոյան Երեւան»-«Մաքսիմում»	5-1

Կիսաեզրափակիչում «Անկախ լրագրողները» 5-2 հաշվով հաղթեցին «Հայաստանի Հանրապետութեան» 2-րդ հավաքականին, իսկ «Հայ զինվորը» 5-4 հաշվով առավելության հասավ «Երեկոյան Երեւանի» նկատմամբ: Եզրափակիչ մրցավեճը «Հայ զինվորի» եւ «Անկախ լրագրողների» միջեւ բավականին լարված եւ անզիջում էր: Ի վերջո «Հայ զինվորը», հաղթելով 5-4 հաշվով, հիմնականում շնորհիվ «Ազգ» թերթի Լիբանանի թղթակից Համո Մոսկոֆյանի, որը միակն էր, որ միայն հաղթանակներ տարավ, գրավեց 1-ին տեղը: Չեմպիոններին եւ աչքի ընկած մեր գրչակից թենիսիստներին մրցանակներ հանձնվեցին «Հայաստանի Հանրապետութիւն» թերթի եւ ՀՀ սեղանի թենիսի ֆեդերացիայի կողմից:

ԱՇԽԱՐՀԻ ԳԱՎԱԹ_1994

Աշխարհի չեմպիոնը պարտվեց

Աշխարհի առաջնությանը նախապատրաստվող թիմերը վերջին ստուգողական խաղերն են անցկացնում: Անակնկալ գրանցվեց Հաննովերում: Աշխարհի չեմպիոններ Գերմանիայի հավաքականը սեփական հարկի տակ 0-2 հաշվով զիջեց Իռլանդիայի հավաքականին: Երեւում է, Ջեկ Չարլտոնի թիմը, որը գերազանց հանդես եկավ 1990 թ. աշխարհի իտալական առաջնությունում եւ աշխարհի 15-րդ առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարում, անհանգիստ դժվարություններով է մեկնում ԱՄՆ:

Անակնկալ էր նաեւ աշխարհի առաջնության մասնակից մեկ այլ թիմի, Եվրոպայի 1996թ. առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարում Հայաստանի հավաքականի մրցակից Բելգիայի հավաքականի 0-1 հաշվով պարտությունը Ֆրանսիայի 3-րդ դիվիզիոնում հանդես եկող «Սետր» թիմից:

Ռուսաստանի հավաքականը Մոսկվայում 2-1 հաշվով հաղթեց Սլովակիայի հավաքականին:

ԽԾԱՆԿԱՐ

Գավաթը «Չերնոմորեցին»

Ուկրաինայի գավաթակիր դարձավ Օդեսայի «Չերնոմորեցը»: Սիմֆերոպոլի «Տավրիայի» հետ եզրափակիչ հանդիպման հիմնական եւ լրացուցիչ ժամանակն ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 0-0: 11 մետրանոց հարվածներով, 5-3 հաշվով հաղթեց «Չերնոմորեցը»:

Հաղթեցին ֆրանսիացիները

Ծագող արեւի երկրում տեղի ունեցած ֆուտբոլի միջազգային մրցաշարում 1-ին տեղ գրավեց աշխարհի 15-րդ առաջնության ընտրական փուլում անհաջողության մատնված Ֆրանսիայի հավաքականը, որը եզրափակիչում 4-1 հաշվով հաղթեց Ճապոնիայի հավաքականին:

Ամենատարեց օլիմպիական չեմպիոնը

Աշխարհի ամենատարեց օլիմպիական չեմպիոնը, որը դեռ ապրում է, Լեւոն Ստուկելջն է (Սլովենիա), որը մասնակցել է դեռեւս 1924 թ. Փարիզում տեղի ունեցած օլիմպիական խաղերին եւ մարմնամարզության մրցումներում նվաճել է երեք ոսկե մեդալ:

Խոշոր վնաս

ITV բրիտանական հեռուստաընկերությունը շուրջ 10 միլիոն դոլլարի վնաս կրեց այն պատճառով, որ նախապես վճարել էր չեմպիոնների լիգայի խաղերը ցուցադրելու համար: Սակայն, ինչպես հայտնի է, Անգլիայի չեմպիոնը՝ «Մանչեստեր Յունայթեդը» դուրս էր մնացել նախնական՝ փուլից:

ՇԱԽՄԱՏ

«Անես Հայաստանը տեղափոխվել էր Լոս Անջելես»

ԱՎԱԳ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
հատուկ «Ազգի» համար
Լոս Անջելես

Գլենդելի «Սթիվենս» սրահում կայացավ ԱՄՆ-Հայաստան մրցախաղի փակման հանդիսավոր արարողությունը: Հեռուստատեսային բազմաթիվ ընկերությունների, տասնյակ պարբերականների թղթակիցների հեռուստախցիկների ու լուսանկարչական ապարատների «ուղեկցությամբ» ընթացած երեկոն կարճատեւ էր, բայց ջերմ ու հուզիչ: Գլխավոր մրցավար Ռենդի Հոֆը, ամերիկյան գրոսմայստեր Պատրիկ Վոլֆը, Հայաստանի շախմատային ֆեդերացիայի նախագահ Վանիկ Զախարյանը իրենց ելույթներում ընդգծեցին այն կարեւորագույն նշանակությունը, որ ունեցավ այս մրցախաղը ոչ միայն երկու երկրների մարզական պատմության մեջ, այլեւ միջազգային շախմատային կյանքում:

Ամերիկյան լրատվական միջոցները շատ բարձր են գնահատում Լոս Անջելեսում հայ շախմատիստների եւ հատկապես նրանց առաջատար Ռաֆայել Վահանյանի փայլուն խաղը: Հատկանշական է, որ թեեւ հանդիպումն անցկացվում էր ոչ հանգստյան օրերին, իսկ որոշ խաղեր էլ գիշերային ժամերին, բազմաթիվ ամերիկացիներ (չխոսելով արդեն հայերի մասին) ոչ միայն Կալիֆորնիայի տարբեր քաղաքներից, այլեւ ԱՄՆ-ի տարբեր նահանգներից հատուկ ժամանում էին Գլենդել՝ Հայաստանի հավաքականի ելույթը դիտելու համար: Մեր պատվիրակությունը ստացավ նաեւ Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի ուղերձը, որում ասված է.

Հանրապետության կառավարության անունից ջերմորեն ողջունում եւ շնորհավորում եմ Հայաստանի Հանրապետության շախմատի հավաքականի անդամներին՝ ԱՄՆ-Հայաստան շախմատային հանդիպման ընթացքում ձեռք բերած հաջողությունների առիթով, որը բարոյական խոշոր հաղթանակ է մեր ժողովրդի համար, ցանկանում եմ հետագա մարզական նվաճումներ:

Հրանտ Բագրատյան

Ինչ վերաբերում է հայ համայնքում մեր գրոսմայստերների առաջացրած խանդավառությանը, ապա մրցախաղի օրերի մթնոլորտն ամենից դիպուկ ներկայացրել էր «Նոր Հայաստան» թերթը իր մեծածավալ թղթակցության վերնագրում՝ «Անես Հայաստանը տեղափոխվել էր Լոս Անջելես»: Հայ շախմատիստների եւ լույսի կարեւոր նշանակություններից մեկն էլ այն էր, որ տեղաբնակ մեր հայրենակիցների մեջ կտրուկ աճեց շախմատով լրջորեն զբաղվելու ձգտումը, եւ արդեն այժմ Լոս Անջելեսում մենք ականատես ենք, թե ինչպես բազմաթիվ հայ ծնողներ անընդհատ դիմում են տեղի «Արմենիա» շախմատային ակումբի տնօրեն Նշան Քեշիշյանին իրենց երեխաներին շախմատային խմբակ ընդգրկելու խնդրանքով: Մենք արդեն առիթ ունեցանք նաեւ այս անխոնջ շախմատային կազմակերպչի մասին գրելու: Այժմ կուզենայինք ընդգծել, որ առանց Նշան Քեշիշյանի ԱՄՆ-Հայաստան մրցախաղը իրականանալ շատ դժվար կլիներ:

Գլենդելում մրցախաղն անմիջապես ավարտելուց հետո հայ գրոսմայստերները մեկնեցին Կալիֆորնիայի մեկ այլ քաղաք Լոնգ Բիչ՝ ավանդական շախմատային փառատոնին մասնակցելու համար: Նախ անցկացվեցին կայծակնային մրցումներ, որտեղ մենամարտեցին մեր հինգ գրոսմայստերներից չորսը: Վլադիմիր Հակոբյանը նախընտրեց դադար առնել հիմնական մրցախաղից առաջ: Ճիշտ է, լրագրողները կասկածում էին, որ քանզի կայծակնայինում միայն չորս մրցանակ է սահմանված, Հակոբյանը ապահովելու համար հնարավորություն տվեց իր բոլոր թիմակիցներին տեղ գրավելու հաղթողների ցանկում: Եվ իսկապես, հայ շախմատիստները պարզապես հրաշքի հանդես եկան: Նրանք նախ հաղթահարեցին կիսաեզրափակիչ մրցաշարերի արգելքը, իսկ եզրափակիչում կատակը դարձրին իրականություն՝ գրավելով առաջին չորս տեղերը: Գերազանց արդյունքով՝ 10 հնարավորից 9-ը միավոր, հաղթեց Սմբատ Լպուտյանը, որը վճռորոշ պարտիայում պարտության մատնեց Ռաֆայել Վահանյանին: Իր ընկերոջից ետ մնալով միայն մեկ միավորով, Ռաֆայելը նվաճեց երկրորդ մրցանակը: Իսկ Արտաշես Մինասյանը եւ Աշոտ Անաստասյանը բաժանեցին 3-րդ-4-րդ տեղերը: Ապա հարյուրավոր շախմատիստների մասնակցությամբ սկսվեց հիմնական միջազգային մրցաշարը, որն անցկացվում էր շատ ծանր խաղացանկով: Երբեմն օրվա ընթացքում մասնակիցները խաղալու են 6 պարտիա՝ լիարժեք ժամանակակարգով, յուրաքանչյուրը մինչեւ 6 ժամ տեւողությամբ: Այսինքն, ամեն օր շախմատիստները պետք է անցկացնեն երկու պարտիա, որոնց ընդհանուր տեւողությունը կարող է հասնել 12 ժամի: Երկու տուրից հետո 2-ական միավորով աղյուսակը գլխավորող մասնակիցների մեջ են Վահանյանը, Հակոբյանը եւ Անաստասյանը: Լպուտյանը վաստակել է 1.5, իսկ Մինասյանը եւ գրոսմայստերների մարզիչ Արմեն Համբարձումյանը՝ 1-ական միավոր:

Նշենք նաեւ, որ Լոնգ Բիչի փառատոնին մասնակցում են տասնյակ տեղաբնակ հայ շախմատիստներ, որոնք հիմնականում վերոհիշյալ Նշան Քեշիշյանի սաներն են: Եվ, իրոք, Կալիֆորնիայի հայ շախմատիստները Լոնգ Բիչում արդեն մի քանի սենսացիոն հաղթանակներ են տարել...

Միջազգային կրթական ծրագրերի շրջանակում ամռան ընթացքում ընտրության սկզբունքով կազմվում են 13-17 տարեկան երեխաների խմբեր՝ անգլերենի արագացված ուսումնառության համար հենց Անգլիայում: Ամռանը մեկ ամիս Լոնդոնի կենտրոնի լավագույն դպրոցներից մեկում, ուր ստեղծված են լեզվի արդյունավետ յուրացման եւ ակտիվ հանգստի հրաշալի պայմաններ, հայ երեխաները կապրեն իրենց մանկության աստղային ժամանակը:

Սիրելի բարեկամներ, Մերսիֆիկաս ծրագրերի եւ անկախ կրթության միավորումը (Մոսկվա) եւ «Դավիթ Անհաղթ» գիտահումանիտար կենտրոնը (Երեւան) առաջարկում են ձեզ իրենց ծառայությունները Անգլիա մեկնելու, ուսումնառությունը կազմակերպելու գործում: Մի կորցրեք ձեզ տրված հնարավորությունը. ձեզ սպասում է հրապուրիչ ճամփորդություն, ձեր երեխաները Լոնդոնից կվերադառնան ոչ միայն կազդուրված ու բարձացած, այլեւ անգլերենի կատարյալ պաշարով:

ՎԵՐԱԴԱՐՁՐԵՔ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻՆ ԻՐԵՆՑ ՄԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆ, ԵՐԿԻՆՔԸ ԱՅՍ ԾԱՆՐԱԳՈՒՅՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ: ԵԹԵ ՎՃՌԵՑԻՔ, ԴԻՄԵՑԵՔ ՄԵԶ:

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Թումանյան փ. 17, 1-ին հարկ, 4-րդ սենյակ, հեռ. 521-481: Մենք ձեզ սպասում ենք աշխատանքային օրերին ժ. 11-ից մինչեւ 15-ը

digitised by A.R.A.R.@

Օրվա հեռագրեր

ԳՈՐԻՍ

Վերացվում են հեղեղի հետեւանքները

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Հայաստանի հարավում շարունակվում են տարերային աղետի հետեւանքները վերացնելու աշխատանքները: Տեղատարափ անձրեւների հետեւանքով առաջացած հոսքերը եւ կարկուտը էական վնաս են հասցրել Գորիսի շրջանին: Արտակարգ իրավիճակների պետվարչության մամուլ ծառայության հաղորդման համաձայն, այստեղ վնասվել են հաղորդակցության միջոցներ, դպրոցներ եւ բնակելի տներ: Նույն աղբյուրի համաձայն, միայն մայիսի 28-ին երկուսուկես ժամվա ընթացքում Գորիսի շրջանում տեղումները կազմել են ամսական նորմայի մեկ երրորդ մասը: Նաեւ հաղորդվում է, որ վախճանվել է 5 օր առաջ համանման աղետ, տեղումներից տուժածներից մեկը:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր օդերեւութաբանության վարչության պետ Գեննադի Կոջոյանը հայտնեց, որ եղանակը հունիս ամսին կլինի սովորականից ավելի տաք, նման եղանակ վերջին տարիներին դիտարկվել է 1991 թվականի հունիսին: Տեղումները կլինեն սովորականից քիչ: Ամենաբարձր ջերմաստիճանը սպասվում է երրորդ տասնօրյակում (33-35 աստիճան ըստ Ցելսիուսի):

ԲՈՍՆԻԱ

ԱՊՀ զորքերը հակամարտության գոտի մտցնելը հետաձգվում է

ԹԲԻԼԻՍԻ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Վրաց-աբխազական հակամարտության գոտի ԱՊՀ-ի խաղաղարար ուժեր մտցնելու հարցում դեռեւս շատ բան պարզ չէ: Այդ մասին այսօր հաղորդեց Անդրկովկասում ռուսաստանյան զորքերի խմբի հրամանատարի տեղակալ, գեներալ-մայոր Վասիլի Բելյաեւը, որը պատասխանատու է անձնակազմի հետ տարվող աշխատանքի համար: Ի պատասխան Ռուսաստանի զինված ուժերի ցամաքային զորքերի գլխավոր հրամանատարի արտակարգ իրավիճակների գծով տեղակալ, գեներալ-լեյտենանտ Ալեքսեյ Սոկոլովի Վրաստան կատարած այցի արդյունքները մեկնաբանելու խնդրանքի, Վասիլի Բելյաեւն ասաց, որ Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեի, երկրի մյուս ղեկավարների հետ կայացած զրույցները այդպես էլ չօգտագործվեցին Անդրկովկասի ռուսաստանյան զորքերի խմբի զորամասերի եւ ստորաբաժանումների դեմ ու խնդիրները, որոնց խաղաղարար առաքելության մասնակցելու դեմ, զեներալի ունեցած տեղեկությունների համաձայն, հանդես է գալիս աբխազական կողմը: Ինչ վերաբերում է ԱՊՀ զորքերը մտցնելու որոշակի ժամկետներին, ապա դրանք, ինչպես նշեց Սոկոլովը, պետք է ճշգրտվեն ամենաբարձր մակարդակի հանդիպումների ընթացքում՝ պարտադիր կերպով հաշվի առնելով հակամարտ կողմերի շահերը:

ՄԱԿ-ի անվտանգության խորհուրդը մոտ ժամանակներս պետք է քննարկի, թույլ համաձայնությունն լրա խաղաղարար ուժեր մտցնելու վրաց-աբխազական հակամարտության գոտի եւ այնտեղ ընդլայնելու միջազգային դիտորդների «հաստիքը»: Այդ մասին այսօր Վրաստանի ռադիոյով տված ավանդական ամենշաբաթյա հարցազրույցի ժամանակ հայտարարեց պետության ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն: Դրա հետ մեկտեղ նա նշեց, որ նախկին հաշտարարները ծնոնդամոխ լինեն իրենց առաքելության իրականացմանը, առնվազն մեկ երկու շաբաթ կղահանջվի նախապատրաստական միջոցառումների համար:

ՍՈՍԿՎԱ

Հակատեցյալներն ու ազգայինները գրոհեցին ուսանողական թատրոնը

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԵՊԱՆ: Այսօր Սուրբ Տատյանայի եկեղեցու համայնքի ծխականները եւ ուղղափառ միապետականները գրոհել են Մոսկվայի պետական համալսարանի ուսանողական թատրոնը, որը գտնվում է Գերցենի փողոցում: Ուսանողական թատրոնի շենքի առջեւ Սուրբ Տատյանայի համայնքի ներկայացուցիչները «Ուղղափառական» ծայրահեղական կազմակերպության (ղեկավար Ալեքսանդր Շտիլմարկ, «Պամյատ» ընկերության նախկին անդամ, «Չեռնայա սոտնյա» թերթի հրատարակիչ ու խմբագիր) ակտիվիստների մասնակցությամբ կենդանի շղթա են կազմել, պահանջելով թատրոնի շենքը հանձնել եկեղեցու տնօրինությանը: Թատրոնի շենքի առջեւ հավաքված ուղղափառ միապետականները փորձել են մտնել թատրոնի շենք: Թատրոնի կոլեկտիվի անդամները բարիկադավորվել են ներսում: Միլիցիան այդ դեպքին չի միջամտել: Բախման պատճառն այն է եղել, որ Մոսկվայի պետհամալսարանի ռեկտորատը որոշ. Սադովնիչիի գլխավորությամբ խոստացել է ուսանողական թատրոնի շենքը հանձնել Սուրբ Տատյանայի համայնքին, որպես տաճար: Թատրոնի կոլեկտիվը չի համաձայնել ռեկտորատի այդ որոշմանը, հայտարարելով, որ թատրոնը այդ շենքն զբաղեցնում է երկար տարիներ եւ որ տաճարի համար պետք է գտնել այլ, ավելի հարմար շենք:

ՀԱՐՑՈՒՄ

Որոնք են ամենաընթերցվող թերթերը

Հարցումները կատարել է անկախ «Հայկական միջանկայր» հետազոտական կենտրոնը, որի տնօրենն է Նուռեն Մազոյանը: Սա առաջին անգամ գրանցված ճշգրտորոշ կենտրոնի առաջին ճնանապետ հետազոտությունն է, որի ժամանակ հարցման են ենթարկվել 684 հոգի: Հարցվածների մեջ տարբեր հասարակական խմբերի համամասնությունը համապատասխանում է մայրաքաղաքի ծնահասակ բնակչության մեջ այդ խմբերի ներկայացուցչությանը:

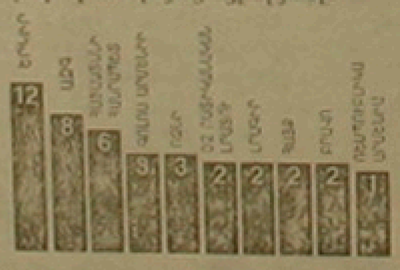

Եղանակը Հայաստանում

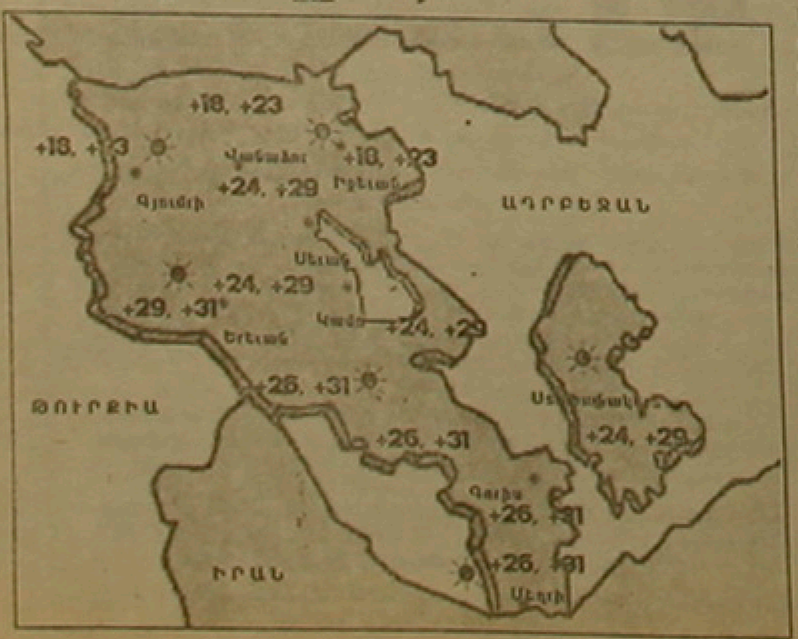

ԵՄԵՆ

50 հազարից ավելի զոհ Եմենում

ԵՄԵՆ, 30 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Չորս շաբաթից քիչ ավելի տեւող քաղաքացիական կռվի ընթացքում Եմենում զոհվել է ավելի քան 50 հազար մարդ: Այս մասին հայտնել է Արաբական պետությունների լիգայի խորհրդական Թամար Խալիդը: Ռազմական գործողությունների պատճառած նյութական վնասը գնահատվում է 10 մլրդ դոլլար: Խորհրդականը հիշեցրել է, որ իրենք դեռ հունվարին զգուշացրել էին, թե Եմենը Սոմալի կդառնա, եթե չհաղթահարվեն տարաձայնությունները:

Հոնեկերը ոչ եւս է

ՍԱՆՏՅԱԳՈ, 30 ՄԱՅԻՍ, BBC: Նախկին ԳԴՀ-ի նախկին առաջնորդ Էրիխ Հոնեկերն իր մահկանացուն է կնքել կիրակի երեկոյան Չիլիի մայրաքաղաքում: Մահվան պատճառը լյարդի քաղցկեղն էր: Երեկ նրա մարմինը դրվել էր առակն սարկոֆագի մեջ: Քաղաքային գերեզմանատանը մտերիմներն ու նախկին գործակիցները վերջին հրաժեշտն էին տալիս իր տարիքի ու հիվանդության շնորհիվ գերմանական դատարանի վճռով կալանքից ազատված նախկին պետական գործչին:

Ռեակտորներ Չինաստանին

ՕՏՏԱՎԱ, 30 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Կանադան մտադիր է Չինաստանին վաճառել միջուկային յոթ ռեակտոր: Այդ մասին հայտնեց Կանադայի «Ատոմիկ էներջի օֆ Կանադա ԼՏԴ» պետական ընկերության նախագահ Դ. Լոուսոնը: Նրա խոսքերով, բանակցություններ են վարվելու Չինաստանին ռեակտորների մատակարարման տասնամյա ծրագրի շուրջը:

«Փրկագին» են խոստանում

ՏՈԿԻՈ, 30 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Յոթի խմբի երկրները համաձայնության են եկել Ուկրաինային ֆինանսական օժանդակություն ցույց տալու նոր ատոմակայանների կառուցման առթիվ, որպեսզի հանրապետությունը առաջիկայի էլեկտրաէներգիայի աղբյուրներով, որոնք անհրաժեշտ են Չեռնոբիլի ատոմակայանի աշխատանքը լրիվ դադարեցնելու համար: Կիեւին «Ատոմային օգնություն» ցույց տալու կոնկրետ ծրագիրը կներկայացվի Յոթ Նյակի երկրների ղեկավարների հուլիսի սկզբներին Նեապոլում կայանալիք հերթական հանդիպմանը, այսօր հաղորդել է «Տոկիո սիմբուն» թերթը՝ վկայակոչելով կառավարական աղբյուրներ:

ԱՆԿԱՐԱ

Յ. Արաֆաթ. Պայքար քաղաքական եւ ընտանեկան ճակատներում

ԿԱՀԻՐԵ, 28 ՄԱՅԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Վերջին շաբաթներին կտրուկ վատացել է Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության գործկոմի նախագահ Յասեր Արաֆաթի առողջությունը: Յասեր Արաֆաթի առողջությունը, բժիշկների կարծիքով, խախտվել է հիմնականում երկու պատճառով. սնունդ, փաստորեն շուրջօրյա աշխատանքով, որ կապված է Գազայի հատվածում եւ Երիքով քաղաքի շրջանում պաղեստինյան ինքնավարության բարձրագույն մարմնի՝ Պաղեստինյան խորհրդի ձեւավորման հետ, ինչպես նաեւ «ընտանեկան դժվարություններով»: Մի քանի օր առաջ Արաֆաթը հրամայել էր ձերբակալել ՊԱԿ-ի գործիչներից Ժուժ Հաւաքին, որը մեղադրվել է կաշառակերության մեջ: Վերջինս ՊԱԿ-ի գործկոմի նախագահի կնոջ Սուհի Թավիլի հորաքույր եղբայրն է:

Նույն աղբյուրները հաստատել են, որ Սուհի Թավիլը սպառնացել է ամուսնալուծվել Արաֆաթի հետ, եթե իր ազգականի վրայից չվերացվեն բոլոր կասկածները: Ուրբաթ օրը, պաղեստինյան ղեկավարի անձնական կարգադրությամբ, Ժուժ Հաւաքին կալանքից ազատ է արձակվել:

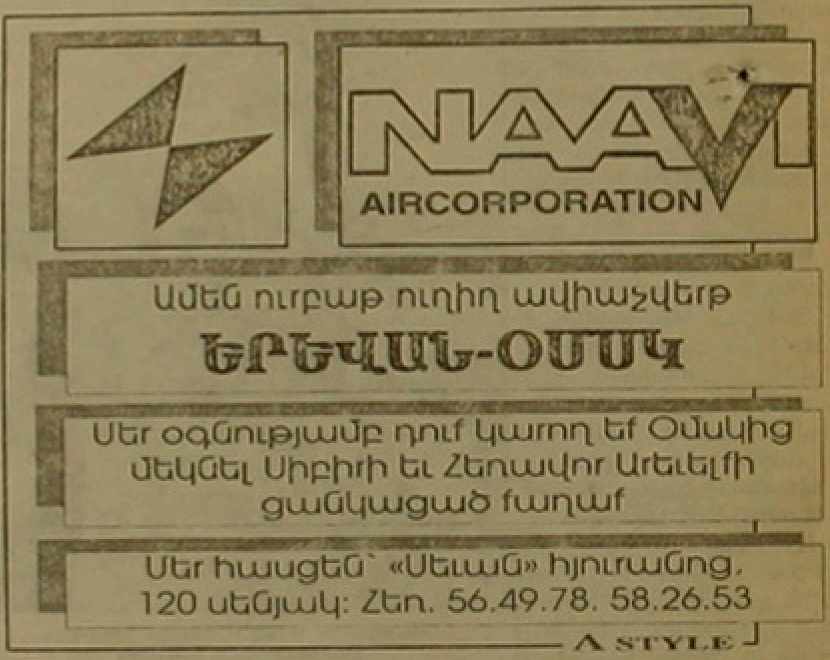

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թ. 65. Պատվ. 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատվեր 1768 Ստորագրված է տպագրության 30. 05. 1994 Գինը՝ 5 դրամ

digitised by A.R.A.R.@